

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 20
Február 2019
číslo 2

2019
20
1999
SPEKTRUM

Ovocím lásky je služba

Ovocím lásky je služba

Svätá Matka Tereza raz povedala: „Ovocím ticha je modlitba, ovocím modlitby je viera, ovocím viery je láska, ovocím lásky je služba, ovocím služby je pokoj.“ Tieto slová Matky Terezy nám dávajú návod ako získať skutočný pokoj a radosť. Určite je to služba, za ktorou je milujúce srdce.

Ak hľadáme zdroj tejto lásky, nachádzame ho jedine v Bohu, ktorý je plný pokory a svätosti a je nám tak blízko v Eucharistii. Ona je zviditeľnením celoživotného postoja, v ktorom človek nechce žiť a nežije len pre seba. Keď kňaz láme hostiu a hovorí: „Toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás“, tak každý z nás by mal k tomu pridať: „Pane Ježišu, tu je moje telo, ktoré sa obetuje tebe a ľuďom, ktorých mi posielaš do cesty“. Kňaz tiež, pokiaľ vníma, čo sa deje, pri každom slávení Eucharistie pripodobňuje sa Ježišovmu zmýšľaniu a ponúka sa k službe.

„Veľké tajomstvo, ktoré nám Ježiš odkázal“, znamená „lámať sa“ pre druhých, aby sa nasýtili. Nie náhodou Kristus pri poslednej večeri preukázal apoštolom službu otroka. On jediný nás učí žiť a slúžiť bez zvláštnych privilégií.

Poznáme návod, poznáme zdroj, poznáme cestu. Vykročíme s odvahou po tejto ceste, ktorou je On sám.

d. o. Marek

meditačná snímka: M. Magda

OBSAH

Svetlo do rodín2

KATECHÉZA

Homília na 3. adventnú nedeľu rok C... 4

Pastierský list sv. košických mučeníci... 6

Homília odpust sv. Ondreja 8

Homília odpust sv. Alžbety 10

ROZHOVOR

P. Jozef Humeňanský, RCJ12

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Možeme si vybrať18

Naša milá Pani z Guadalupe.....20

SPEKTRUM MLADÝCH

Edita Steinová a Vianoce 22

Modlitbový zápas za kňazov 24

Sv. Mikuláš v Holandsku 25

Ahoj, kamáratí! 26

Máš problém? (70. časť) 27

Trampoty v manželstve (128. časť) .28

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda ml.

Vnútorňá predná: M. Magda

Vnútorňá zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča

M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vífaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** d. o. Ján Biroš, Martina

Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdová,

Monika Magdová, Paula Mihoková, Peter

Stašík, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116

e-mail: vitaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.sk

www.farnostvitaz.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: internet

Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja.**Daj, aby som vnášal lásku,****kde panuje nenávisť, odpustenie,****kde sa množia urážky, jednotu,****kde vládne nesvornosť.****Daj, aby som prinášal pravdu tým, čo blúdia,****vieru tým, čo pochybujú,****nádej tým, čo si zúfajú,****svetlo tým, čo tápu vo tmách,****radosť tým, čo smútia.****Pane, daj, aby som sa snažil****skôr potešovať iných, než aby mňa potešovali,****skôr chápať iných, než aby mňa chápali,****skôr milovať iných, než aby mňa milovali.****Pretože len keď dávame – nadobúdame,****len keď zabúdame na seba – nachádzame seba samých,****len keď odpúšťame – dostáva sa nám odpustenia,****len keď odumierame sebe – povstávame k večnému životu.***Sv. František z Assisi*

KATECHÉZA

5. nedela cez rok C
pripravil: Podbrezovsky

Uvedomme si aj dnes svoje povolanie

Boli sme povolaní k viere a tiež k šíreniu viery slovom aj vlastným príkladom

„Počuli sme slovo Pánovo“, počujeme kňaza po každom evanjeliu. Nestačí však slovo iba počuť, je treba podľa Božieho slova konať, žiť. Nielen proroci či apoštoli, i my sme boli povolaní k splneniu úlohy tu na zemi. Máme byť svetlom sveta, soľou zeme. Sme nimi naozaj?

Milí veriaci, zaujalo ma dnešné druhé čítanie o pomoci Božej v živote svätého Pavla, apoštola. Pri pohľade na veľmi plodný život si svätý Pavol, apoštol uvedomoval, ako mocne zasahoval Boh do jeho života. Bez Božieho osvietenia by sa bol sotva odvrátil od bludnej cesty, keď prenasledoval veriacich v Ježiša Krista. Bez Božieho povzbudzovania a posily by bol sotva prekonal námahu a nebezpečenstvo na toľkých úmorných apoštolských cestách a sotva by bol vykonal toľko dobého pre rozšírenie Kristovho kráľovstva. A tak svätý Pavol vďačne uznáva: „Milosťou Božou som to, čo som a jeho milosť vo mne nebola daromná“. Človek dokáže vystúpiť i na najvyššie hory zeme, ale nie je schopný povzniesť sa vlastnými silami ku konečnému cieľu života - k účasti na Božom živote. Ľudský rozum je po prvotnom dedičnom hriechu zatemnený a ľahko sa odchyľuje od

pravdy, vôľa človeka je tiež zoslabená a kloní sa viacej k zlému ako k dobrému. No Boh neoponecháva človeka napospas jeho biede, ale pomáha mu milosťou pomáhajúcou, ak človek chce. Avšak milosťou Božou bol za apoštola povolaný za neznámych nám okolností aj Judáš, syn Šimona Iškariotského. Tri roky sa učil v duchovnej škole Spasiteľovej, keď ich Majster vo dvojici poslal, aby pripravovali ľudí na Jeho príchod, robil dokonca i zázraky. Keď však na konci života viazal na konári sebastraždný povraz, mohol len v zúfalstve konštatovať: „Milosťou Božou som sa stal apoštolom a jeho milosť, ktorá mi bola udelená, bola daromná, zostala ležať ladom. Premárnil som všetky dary Božie a odchádzam zo sveta ako zradca, zvrhnutý Bohom aj ľuďmi.“

Keď Jozef Goebels maturoval na jezuitskom gymnáziu v Nemecku, nesplnil tajné pranie svojich rodičov - nestal sa kňazom, ale vyštudoval právo. Nič zlého sa nestalo, veď cirkvi potrebuje aj študovaných veriacich laikov. Skoro sa však Goebels zapojil do nacistického hnutia Adolfa Hitlera. Tu sa prejavil ako veľmi schopný propagátor, ktorý dokáže využiť všetky prostriedky, vrátane lži, k dosiahnutiu cieľa. Stal sa ministrom pro-

pagandy 3.ríše a ukázal sa aj zaprisahaným nepriateľom katolíckej cirkvi. Keď v prvých májových dňoch roku 1945 biedne umieral vo fűrerovom bunkri v Berlíne, mohol aj tento sebavrh a vrah svojich šiestich detí opakovať: „Dostal som mnoho milostí od Boha, ale všetky som zavrhol a umieram zvrhnutý Bohom a nenávidený ľuďmi.“

Francúzskemu arcibiskupovi sa dostalo milosti kňazstva a biskupstva, zúčastnil sa výnimočnej udalosti v Cirkvi - 2. vatikánskeho koncilu. Všetci biskupi sa podriadili uzneseniam cirkevného koncilu, aj tí jednotlivci, ktorí hlasovali proti určitým konštitúciám, či dekrétom. Len Lefebvre sa postavil nad koncil, nad pápeža, v samolúbosti, že len on má pravdu. Založil odštiepenecké hnutie, odštiepenecký kňazský seminár a ovocia sa z neho tiež dočkal. Vo Fatime v máji roku 1982 kňaz Krohn, ním vysvätený, chcel dýkou prebodnúť Svätého Otca, svätého Jána Pavla II. Čo povie na konci svojho života tento arcibiskup? „Milosťou Božou som sa stal kňazom, arcibiskupom, účastníkom koncilu, ale milosti Božie som k prospechu a k rozkvetu cirkvi nevyužil.“ Svätý Pavol priamo zdôrazňuje, že to nie je jeho zásluha, ale Božia mi-

dokumentáčná a ilustračná snímka: Martin Magda

losť, že sa z prenasledovateľa stal apoštolom Ježiša Krista. Vyznáva, že „už nežije on, ale Kristus žije v ňom. Kristus sa mu stal životom a smrť mu bude len ziskom.“ Na konci života napíše Timotejovi: „Dobrý boj som bojoval, vieru som zachoval...”

Ako nepremárnil milosť Božiu svätý Pavol, tak ju nepremárnili ani apoštolí, okrem Judáša. Nepremárnili ju učenici, ani mučeníci. Nadaný kazateľ a filozof svätý Augustín dlho vzdoroval Božej milosti, ale keď ju prijal, dokázal s ňou tak spolupracovať, že zomiera ako biskup a svätec. Bohatý mládenec neposlúchol Pána Ježiša, aby predal svoj majetok a rozdal chudobným a stal sa jeho učeníkom. František z Assisi však poslúchol, vzdal sa všetkého a preto ho dnes uctieваме ako veľkého svätca. Absolvent teológie v

Českých Budějoviciach nenašiel uplatnenie vo svojej diecéze, táto mala nadbytok kňazov. Milosť Božia mu našepkala, že kňazov potrebujú veriaci v Amerike. Poslúchol tento hlas, odišiel do USA, kde účinkoval ako misionár, ako biskup až do vyčerpania síl. Zomrel ako svätec.

Uvedomme si dnes aj svoje povolanie. Boli sme povolaní k viere a tiež k šíreniu viery slovom aj vlastným príkladom. Ako dnes odpovieme na toto povolanie? Istá horlivá protestantská barónka Kinská z Meklenburgu vychádza z chrámu svätého Petra v Ríme. Pred jednoduchou talianskou ženou povie: „Hudba vo väčších kostoloch je krásna.“ „Signora nie je katolíčka?“, spýtala sa Talianka. „Nie“, odpovedala barónka. Žena Talianka pozrie súcitne na barónku a s bolesťou vyriekne. „Ó, po-

verella!“ „Ó, úbožiačka!“ A na toto slovo naviazala milosť Božia a barónka našla cestu do katolíckej cirkvi.

Kiežby sa našiel v našej farnosti čo len jeden mladý človek, ktorý by prehlásil s prorokom Izaiášom: „Tu som, mňa pošli.“ Kiežby sa našlo čo najviac nadšencov v cirkvi, ktorí by boli schopní ako apoštolí. Prirazili s lodkami k brehu, zanechali všetko a šli za ním. Za takéto povolanie sa musíme všetci čo najviac modliť, lebo „žatva je síce veľká, ale robotníkov málo“.

Každý z nás si musí uvedomiť svoje povolanie ako kresťan, ako rodič, ako pracovník a žiť tak, aby každý mohol na konci života opakovať so svätým Pavlom: „Milosťou Božou som, čo som a jeho milosť, ktorú mi udelil, nezostala vo mne márna.“ Amen.

Posolstvo Svätého Otca Františka na 27. Svetový deň chorých 2019

„Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte“ (Mt 10, 8)

Drahí bratia a sestry, „zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte“ (Mt 10, 8). To sú slová, ktoré Ježiš povedal, keď posielal apoštolov hlásať evanjelium, aby šírili jeho kráľovstvo prostredníctvom skutkov nezištnej lásky. Pri príležitosti 27. Svetového dňa chorých, ktorého centrálné slávenie sa bude konať 11. februára 2019 v Kalkate v Indii, Cirkev – ako matka všetkých svojich detí, predovšetkým však tých chorých – pripomína, že najdôveryhodnejšou cestou evanjelizácie sú skutky nezištnej lásky, aké konal milosrdný Samariťan. Starostlivosť o chorých si vyžaduje profesionalitu a jemnosť, nezištné, bezprostredné a jednoduché gestá, ako je pohladenie, prostredníctvom ktorých dávame druhému pocítiť, že je nám „drahý“. Život je Božím darom, ako nás upozorňuje svätý Pavol: „Čo máš, čo si nedostal?“ (1Kor 4, 7). Práve preto, že je darom, nemožno život považovať len za majetok či súkromné vlastníctvo, najmä s ohľadom na výdobytky medicíny a biotechnológií, ktoré by mohli človeka zvädzať, aby podľahol pokušeniu manipulovať so „stromom života“ (porov. Gn 3,24). Vzhľadom na kultúru vyradovania a ľahostajnosti chcem zdôrazniť, že „dar“ má byť paradigmou, schopnou stať sa výzvou pre individualizmus a dnešnú spoločenskú roztrieštenosť, aby vznikli nové vzťahy a nové formy spolupráce medzi národmi a kultúrami. Predpokladom daru je dialóg, ktorý otvára priestor vzťahov pre ľudský rast a rozvoj, čo umožní prelomiť zavedené schémy vykonávania moci v spoločnosti. „Dar“ nie je totožný so skutkom obdarovania, pretože ho možno takto nazývať iba vtedy, ak zahŕňa darovanie seba samých a nie je len odovzdaním istého majetku alebo predmetu. „Dar“ sa líši od obdarovania, pretože obsahuje slobodné darovanie seba samého a predpokladá túžbu nadviazať s druhým vzťah. Je predovšetkým uznaním druhého, ktoré je základom spoločenskej väzby. „Dar“ odráža Božiu lásku, ktorá svoj vrchol dosahuje vo vtelení jeho Syna Ježiša a vo vylíatí Ducha Svätého. Každý človek je chudobný, trpí núdzou a potrebuje pomoc. Po narodení potrebujeme pre život starostlivosť našich rodičov a v nijakej etape života sa nikto z nás nemôže úplne oslobodiť od potreby a pomoci druhých. Vždy si budeme uvedomovať našu bezmocnosť voči niekomu alebo niečomu; práve tým sa ako „stvorenia“ vyznačujeme. Poctivé priznanie si tejto skutočnosti nám pomáha, aby sme ostali pokorní a odvážne praktizovali solidaritu ako čnosť nevyhnutnú pre život. Toto vedomie nás vedie k zodpovednému a zodpovednosť podporujúcemu konaniu s ohľadom na dobro, ktoré je neoddeliteľne osobné i spoločné. Iba vtedy, ak sa človek nechápe len ako nezávislý svet, ale ako stvorená bytosť, ktorá je zo svojej povahy spojená so všetkými ostatnými bytosťami – ktoré pôvodne vnímala ako „súrodencov“ – je možná solidárna spoločenská prax založená na spoločnom dobre. Nesmieme sa báť priznať si, že sme biedni a neschopní dať si všetko, čo potrebujeme. Pretože sami a iba vlastnými silami nedokážeme prekonať všetky naše obmedzenia. Nebojme sa tohto poznania, pretože sám Boh sa v Ježišovi uponížil (porov. Flp 2, 8) a skláňa sa k nám a našej biede, aby nám pomohol a daroval nám všetky dobré, ktoré sami nemôžeme nikdy dosiahnuť. Pri príležitosti slávania Svetového dňa chorých v Indii by som chcel – naplnený radosťou a obdivom – spomenúť osobnosť sv. Matky Terezy z Kalkaty, vzor milosrdnej lásky, zviditeľňujúcej Božiu lásku k chudobným a chorým. Ako som spomenul pri príležitosti jej svätorečenia: „Matka Tereza bola celou svojou bytosťou veľkodušnou rozdávatelkou Božieho milosrdenstva, dajúc sa všetkým k dispozícii prostredníctvom prijatia a obrany ľudského života – toho nenarodeného, ako aj toho opusteného a vyradeného. [...] Sklákala sa k vychudnutým ľuďom, ponechaným na smrť na kraji ciest, pretože videla ich dôstojnosť danú im od Boha. Pozdvihla svoj hlas pred mocnými tohto sveta, aby spoznali svoju vinu za tieto zločiny – zločiny! – chudoby, ktorú sami vytvorili. Milosrdenstvo bolo pre ňu ‚soľou‘, ktorá dávala chuť každému jej činu, a ‚svetlom‘, ktoré prežiarilo temnoty tých, ktorí už viac nemali ani slzy pre plač nad svojou chudobou a utrpením. Jej misia na periférii miest a na existenciálnych perifériách ostáva po dnešné dni výrečným svedectvom o blízkosti Boha k tým najchudobnejším spomedzi chudobných“ (homília 4. septembra 2016). Svätá Matka Tereza nám pomáha pochopiť, že jediným kritériom nášho konania musí byť nezištná láska ku všetkým, bez ohľa-

du na jazyk, národnosť či náboženstvo. Jej príklad nás naďalej vedie k tomu, aby sme otvárali perspektívy radosti a nádeje pre ľudstvo a predovšetkým pre trpiacich, ktorí potrebujú pochopenie a nežnú lásku. Ľudská nezištnosť je kvasom konania dobrovoľníkov, ktorí sú takí dôležití pre sociálno-zdravotnícky sektor a ktorí veľmi presvedčivo žijú spiritualitu dobrého Samaritána. Vyslovujem svoju vďaka a povzbudenie všetkým dobrovoľníckym združeniam, ktoré sa venujú prevozu pacientov a poskytovaniu pomoci, darovaniu krvi, tkanív a orgánov. Osobitná oblasť, kde vaša prítomnosť vyjadruje pozornosť Cirkvi, je ochrana práv chorých, predovšetkým tých, ktorí sú postihnutí ochoreniami vyžadujúcimi si špeciálne terapie. Netreba zabúdať ani na oblasť senzibilizácie a prevencie. Veľmi dôležitá je vaša dobrovoľnícka služba v zdravotníckych zariadeniach a v domácnostiach, kde popri starostlivosti o telo poskytujete aj duchovnú podporu. Prospech z toho majú mnohí chorí, osamelí či starí ľudia, ako aj osoby s psychickými a motorickými problémami. Povzbudzujem vás, aby ste aj naďalej boli znakom prítomnosti Cirkvi v sekularizovanom svete. Dobrovoľník je nezištným priateľom, ktorému možno zveriť myšlienky i pocity. Tým, že chorého počúva, vytvára pre neho podmienky, aby sa z pasívneho prijímateľa liečby stal aktívnym subjektom a protagonistom vo vzťahu, ktorý mu môže navrátiť nádej a pozitívne ho naladiť na prijatie terapie. Dobrovoľníctvo odovzdáva hodnoty, postoje a štýl života, ktorých základom je kvas darovania. A tým sa aj starostlivosť stáva ľudskejšou. Duch nezištnosti by mal inšpirovať predovšetkým katolícke zdravotnícke štruktúry, aby sa ich konanie vyznačovalo evanjeliovým zmýšľaním, a to tak v tých najrozvinutejších, ako aj v tých najbiednejších oblastiach sveta. Katolícke zariadenia sú povolané stelesňovať zmysel daru, nezištnosti a solidarity, ako odpoveď na logiku zisku za každú cenu, dávania a recipročného dostávania, bezohľadného vykorisťovania. Povzbudzujem vás všetkých na rôznych úrovniach, aby ste podporovali kultúru vďačnosti a daru, nevyhnutnú na prekonávanie kultúry zisku a vyradovania. Katolícke zdravotnícke inštitúcie nesmú prepadnúť čisto podnikovému zmýšľaniu, ale musia sa starať viac o liečenie človeka, než o svoj zisk. Vieme, že zdravie je relačné, teda závisí od medziludských vzťahov a potrebuje dôveru, priateľstvo a solidaritu. Je dobrom, ktorému sa možno „naplno“ tešiť iba vtedy, ak sa s ním dá podeliť. Radosť z nezištného daru je indikátorom zdravia kresťana. Všetkých vás zverujem Márii, Salus informorum (Uzdraveniu chorých). Nech nám pomáha deliť sa o prijaté dary v duchu vzájomného dialógu a prijatia, aby sme žili ako bratia a sestry, pozorní voči potrebám druhých, aby sme vedeli dávať s veľkodušným srdcom a osvojili si radosť z nezištnej služby. Všetkých s láskou uisťujem o svojej blízkosti v modlitbe a zo srdca vám udeľujem apoštolské požehnanie.

Vo Vatikáne 25. novembra 2018, na slávnosť Pána Ježiša Krista, Kráľa vesmíru - František

Pôst

a zdržiavanie sa

mäsitého pokrmu

Zdržiavanie sa jedenia mäsa sa má zachovať každý piatok roka, ak nepripadá naň niektorý deň uvedený medzi slávnosťami; avšak zdržiavanie sa mäsa a pôstu (jedla) sa má zachovávať na Popolcovú stredu a v piatok umučenia a smrti Ježiša Krista. Zákon zdržiavať sa mäsa zaväzuje tých, ktorí dovŕšili 14. rok života; zákon pôstu však zaväzuje všetkých plnoletých až do začatia 60. roka života.

Mäso: od 14 r. do smrti, pôst (jedlo): 18 – 60 r.

Rodičia sa majú starať, aby aj tí, ktorí pre maloletosť nie sú viazaní zákonom pôstu a zdržiavania sa mäsa, boli vychovávaní k pravému zmyslu pokánia. Výnimku tvoria vážne chorí ľudia (Kán. 1251, 1252, CIC).

Odpustky v pôste

1. Kto koná pobožnosť krížovej cesty pred riadne ustanovenými zastaveniami, môže získať za obvyklých podmienok úplné odpustky. Vyžaduje sa, aby sa pohyboval od jedného zastavenia k druhému a rozjímal o umučení a smrti Pána Ježiša. Ak sa koná pobožnosť verejne, stačí, ak sa pohybuje ten, čo vedie pobožnosť. Tí, čo sa pre vážnu prekážku nemôžu zúčastniť na krížovej ceste, môžu získať tie isté odpustky, a to čítaním a rozjímaním o umučení a smrti nášho Pána Ježiša aspoň nejaký čas.

2. Veriaci, ktorý sa v piatok v pôstnom období pomodlí po prijímaní pred obrazom Ježiša Krista Ukrižovaného modlitbu „Dobrý a prelaskavý Ježišu“, môže získať za obvyklých podmienok úplné odpustky.

Pri generálnej audiencii pápež zrekapituloval cestu na SDM do Panamy

Pri generálnej audiencii pápež zrekapituloval cestu na SDM do Panamy

Vatikán 30. januára (RV)

„Pokiaľ budú nové generácie schopné povedať Bohu „hľa, tu som“, pre svet bude existovať budúcnosť“. Takto sa dnes prihovril pápež František veriacim počas generálnej audiencie v aule Pavla VI. Svätý Otec sa v katechéze podelil o svoje zážitky a dojmy zo šesťdňovej apoštolskej cesty v Paname, z ktorej sa vrátil len v pondelok 28. januára.

Medzi pútnikmi z celého sveta nechýbali ani Slováci, konkrétne skupina z Univerzity Komenského v Bratislave.

Generálnu audienciu otvoril úryvok z Evanjelia podľa Lukáša s mottom panamských Svetových dní mládeže: «Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Anjel potom od nej odišiel. V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji» (Lk 1, 38-39).

V Paname, kam pápež František zavítal v stredu 23. januára kvôli Svetovým dňom mládeže, sa stretol so srdečným privítaním – ako u autorít krajiny, tak aj u davov veriacich, ktorí ho sprevádzali na každom kroku. Ako sa podelil pri generálnej audiencii, jeden z najsilnejších dojmov z návštevy preňho bol pohľad na matky a otcov, ktorí s hrdosťou dvíhali svoje deti, aby ich požehnal: „Keď prechádzal papamobil, všetci mali v rukách deti: dvíhali ich, akoby hovoriac: „Hľa moja pýcha, hľa moja budúcnosť!“ A ukazovali svoje deti. Bolo ich skutočne veľa. Otcovia a matky hrdí na svoje deti. Pomyslel som si: koľko dôstojnosti je v tomto geste a aké je veľavravné pre demografickú zimu, ktorú zažívame v Európe! Pýchou ich rodín sú deti. Istotou do budúcnosti sú deti. Demografická zima, byť bez detí, je tvrdá vec!“

Aj keď hlavným motívom pápežovej cesty do Panamy bolo SDM, Svätý Otec tu absolvoval aj iné stretnutia: prihovril sa štátnym autoritám a diplomatickému zboru, stretol sa s biskupmi Strednej Ameriky, vo väzení pre maloletých spovedal a slávil kajúcnu liturgiu, pri svätej omši so zasvätenými a kňazmi posvätil oltár miestnej katedrály a navštívil aj charitatívny domov pre mladých trpiacich na aids. Nakoniec sa stretol aj s 15-tisíc dobrovoľníkmi.

Svetovým dňom mládeže predchádzalo stretnutie mladých, pochádzajúcich z radov domorodcov a stretnutie Afroameričanov, pripomenul Svätý Otec: „Je to pekné gesto: mali päťdňové stretnutie – mladí domorodci a potomkovia Afričanov. V tom regióne je ich veľa. Oni otvorili dvere Svetovým dňom mládeže. A toto bola dôležitá iniciatíva, ktorá ešte lepšie ukázala mnohorakú tvár Cirkvi v Latinskej Amerike: Latinská Amerika je plná miešancov. Následne s príchodom skupín z celého sveta sa vytvorila jedna veľká symfónia tvárí a jazykov, ktorá je typická pre túto udalosť. Vidieť všetky tie zástavy viať pohromade a tancovať v rukách mladých plných radosti zo vzájomného stretnutia, je prorockým znamením, znamením idúcim proti prúdu v porovnaní so smutnou tendenciou dneška ku konfliktným nacionalizmom, ktoré dvíhajú múry a uzatvárajú sa pred univerzálnosťou, pred stretnutím národov. Je to znamením, že mladí kresťania sú vo svete kvasom pokoja.“

Tohtoročné SDM v Paname malo mariánsky charakter, jeho témou bolo Máriino fiat: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1,38), pripomenul pápež a skonštatoval: „Pokiaľ budú nové generácie schopné povedať Bohu „hľa, tu som“, pre svet bude existovať budúcnosť“.

Jednou z tradičných súčastí SDM je pobožnosť krížovej cesty, ktorú sa pápež modlil spolu s mladými v piatok večer. Svätý Otec sa pútnikom zideným na generálnej audiencii zveril s malým tajomstvom:

„S niečím sa vám zverím: veľmi rád sa modlím krížovú cestu, pretože to znamená kráčať s Máriou za Ježišom. A aby som sa ju mohol pomodliť v ktorejkoľvek chvíli, vždy so sebou nosím jednu vreckovú krížovú cestu, ktorú mi darovala jedna veľmi apoštolská osoba v Buenos Aires. A keď mám čas, vezmem ju do ruky a modlím sa krížovú cestu. Aj vy sa modlite Via Crucis, pretože to znamená nasledovať Ježiša

s Máriou na krížovej ceste, kde za nás, za naše vykúpenie, dal svoj život. Pri krížovej ceste sa učíme trpezlivej, tichej a konkrétnej láske. V Paname mladí niesli spolu s Ježišom a Máriou ťažobu podmienok mnohých trpiacich bratov a sestier Strednej Ameriky a celého sveta. Medzi nimi sú mnohí mladí, ktorí sú obeťami rozličných foriem otroctva a chudoby.“

Vrcholnými udalosťami SDM bola sobotná vigília a nedeľná záverečná svätá omša SDM. Svätý Otec mladých pochválil, že vedeli byť nielen preniknutí entuziazmom, ale pri eucharistickej adorácii dokázali aj zotrvať v tichu a načúvaní. Pápež pri týchto stretnutiach nazval Máriu takzvaným „influencerom“, pretože viac než ktokoľvek iný ovplyvnila dejiny sveta. Mladým Svätý Otec zároveň zdôraznil ich povolanie žiť Evanjelium dnes: „Pretože mladí nie sú len „zajtrajškom“, nie, sú dneškom pre zajtrašok. Nie sú len niečím „zatiaľ“, ale sú dneškom, sú súčasnosťou Cirkvi a sveta. A apeloval som tiež na zodpovednosť dospelých, aby novým generáciám nechýbala práca, komunita a rodina.“

Svätý Otec svoju katechézu zakončil nasledovným želaním: „Nech rodina Cirkvi, v Paname i na celom svete, čerpá z Ducha Svätého vždy novú plnosť, aby na zemi napredovala a šírila sa púť mladých učeníkov Ježiša Krista.“

V závere stretnutia v aule Pavla VI. Svätý Otec pripomenul štvrtkový sviatok sv. Jána Bosca, „otca a učiteľa mládeže“: „Don Bosco vedel dať pocítiť Božie objatie všetkým mladým, ktorých postretol, ponúknuť im nádej, domov, budúcnosť. Jeho svedectvo nech pomôže nám všetkým uvedomiť si, aké je dôležité vychovávať nové generácie opravdivým ľudským a duchovným hodnotám.“

TK KBS

snímka: <https://www.flickr.com/photos/panama2019/31960564297/in/album-72157704718885501/>

„Urobte všetko, čo vám povie...“

Začnem príbehom, ktorý som raz čítala a ktorý mi okamžite napadol, keď som počula evanjelium o tom, ako sa Ježiš a Mária zúčastnili na svadbe v Káne Galilejskej. Istý misionár, ktorý pôsobil v Afrike, keď bol na jednom takom kázaní, bola práve prestávka. Vyšiel von nadýchať sa čerstvého vzduchu. Zrazu naliehavo začal kričať na jedného chlapca, ktorý sedel pri plote, oddelujúcom džungľu od obydľí, aby sa rýchlo priplazil k nemu. Aby nevstával, len sa plazil na bruchu až k nemu. Chlapec síce veľmi nechápal, čo sa deje, ale poslúchol misionára. A keď prišiel, plaziac sa až k nemu, postavil sa a misionár mu ukázal na strom, pod ktorým sedel. Na jeho konári bol veľmi jedovatý had, ktorý čakal na to, že v okamihu, ako by sa ten chlapec postavil, tak by ho uhryzol. Vďaka tomu, že chlapec poslúchol, nestalo sa mu nič, neutrpel žiadnu ujmu.

V súvislosti s vetou, ktorú povedala Panna Mária obsluhujúcim na svadbe v Káne Galilejskej a ktorú zachytil evanjelista Ján vo svojom evanjeliu - „Urobte všetko, čo vám povie“ - chcem dôraz položiť hlavne na to slovo VŠETKO. Ak by nebol ten chlapec z misionárovhov príbehu urobil všetko, čo mu on povedal, asi by bol zomrel na následky uhryznutia jedovatým hadom. Ani my nemáme problém, keby nám povedali: urobte to a to, tam zažiarite, kde nám to bude prinášať nejakú poctu, ale trebárs keby bolo treba urobiť už niečo, čo je menej na očiach, čo je menej povznášajúce, čo by sa nám zdalo ako nepochopiteľné, asi by nám to až tak nevoňalo.

A teraz si predstavte tú situáciu spreď viac ako 2 000 rokov, ktorá sa odohrala na svadbe, kde boli pozvaní Ježiš a jeho Matka Mária. Všetci sa parádne zabávajú, je tam perfektná atmosféra a zrazu panika niekde v kuchyni - nemajú už víno a treba to rýchlo riešiť. V tých časoch bolo nepredstaviteľné, aby sa židovská a orientálna svadba ako taká odohrávala bez vína. Keď už nevedia, čo si počať, situácie sa ujíma Mária, ktorá má vnímavé a citlivé srdce a chce zabrániť tomu, aby sa mladomanželia dostali do trápnej situácie. Hoci

by vôbec nemusela nič riešiť, je tam ako hosť, mohla by si povedať: mňa sa to netýka, nech si to riešia oni sami. Ale Mária ide iniciatívne za hranice svojich kompetencií - ide za svojím Synom, žiada ho o láskavosť a obsluhu povie tu nádhernú vetu: „Urobte všetko, čo vám povie.“

Následne zaznievajú od Ježiša zvláštne príkazy: „Naplníte nádoby vodou“ a keď ich naplnili, nasleduje ďalší príkaz: „Zaneste starejšiemu“. Možno nám sa to tak nejaví, ale či už prvý, alebo druhý Ježišov príkaz museli sluhom znieť divne a prinajmenšom si o tom asi mysleli svoje: Najprv nám káže naplniť vodu do nádob, keď už skončilo očisťovanie, keď je už svadba v plnom prúde, keď máme prioritne riešiť, že nemáme víno? A potom máme ešte aj tú vodu, v podstate z umývadla, zaniest starejšiemu? Absurdné. Ale Máriino slovo bolo pre nich silnejšie ako akékoľvek pochybnosti, ktoré mali. A paradoxne, vďaka ich poslušnosti sa mohol udiat prvý Ježišov záprak premenenia vody na víno.

Viete si to predstaviť, ako by to asi vyzeralo dnes? Dnes by sme tých obsluhujúcich mladých ľudí nazvali čašníkmi, prišli, aby pomohli a zrazu niekto povie, že už

niet víno. Niektorý z hostí príde a povie: „Môj syn to vyrieši, len ho vo všetkom poslúchnite!“ Tí čašníci by si asi pomysleli nasledovné: To čo je za ženská, veď hostiteľ nám jasne povedal, že máme počúvať iba jeho príkazy, lebo on nás platí. Čo ona má čo vstupovať do vecí, kde nemá nijaké kompetencie? Nám predsa nejaká žena nebude rozkazovať! Asi takto nejakoby prebiehali debaty týchto mladých ľudí obsluhy. A potom nalievať vodu do nádob...? Tak nech si ju on nosí, veď celú hodinu budeme nosiť vodu, kým naplníme všetky nádoby. A nám treba riešiť víno, nie vodu?! A myslím si, že väčšina z nás by aj Máriu aj Ježiša odignorovala a hľadala by, kde zohnať víno. Bežala by niekde k susedom, do mesta. A asi aj väčšina z nás by už vôbec nenabrala vodu do džbánov, takpovediac z umývadla a nezanesla by ju pred starostu, resp. starejšieho. Strápníť sa pred najdôležitejším človekom na svadbe? Nikdy! Niektorí by toho mali plné zuby, hodili by tú zásteru a so šomraním by odišli.

A toto je dôvod, prečo v dnešnej dobe tak málo zažívame zázraky. Ježiš sa nezmenil. Božie slovo o ňom hovorí, že „je ten istý včera, dnes a naveky“. Tak ako vtedy konal veľké veci, chce ich konať

Sv. Zem - kostol v Káne Galilejskej, kde Pán Ježiš urobil prvý zázrak a premenil vodu na víno (obraz na ambone kostola);

snímka: Martin Magda

aj dnes. A dokonca ešte väčšie, pretože povedal: „Ja idem k Otcovi a budete konať v mojom mene ešte väčšie veci ako som ja konal.“ Nuž prečo to tak málo zažívame v živote, prečo tak málo cítime Boží dotyk? Myslím si, že odpoveď je v tom, že nám chýba pokora a poslušnosť. Ohundreme všetko, čo nám káže urobiť. A pozoruhodné na tom celom biblickom príbehu je, že pokora a poslušnosť obsluhu-

júcich boli predpokladom zázraku.

Boh chce aj dnes v roku 2019 konať veľké veci. Túži po tom a bude čakať, že sa nájde niekto, kto pokorne a poslušne urobí to, čo mu povedia. A možno cez jednu pokornú a poslušnú službu sa udejú zázraky premenenia. Lebo premeniť vodu na víno, myslím si, že bola pre Boha maličkosť. Ale aký veľký zázrak je premeniť hriešnika na svätca, premeniť človeka

arogantného na človeka citlivého. Boh chce robiť tieto zázraky, tieto veľké veci s nami. Ale ako vtedy, aj dnes hľadá posluhujúcich, ľudí ochotných počuť a urobiť všetko, čo povie. VŠETKO!

Viete, keď Mária hovorí: „Urobte všetko, čo vám povie“, myslí to vážne. A myslí to vážne aj dnes. Na svadbe v Káne sa prejavila pozornosť Máriinho srdca, zároveň sa však ukázala aj iná túžba jej srdca - túžba po poslušnosti. Po tom, čo si Mária vypočula Ježišovu odpoveď, že ešte neprišla jeho hodiina, povedala sluhom, aby urobili čokoľvek, čo im jej Syn prikáže. Na toto jej usmernenie z Kány by si mal spomenúť každý, kto premýšľa o Ježišovom testamente, ktorý nám dal z kríža. On chce, aby sa jeho Matka stala duchovnou Matkou všetkých ľudí, všetkých nás. On chce, aby sme Máriu prijali do svojho života, aby sme sa ňou dali viesť. A ona neúnavne vo všetkých svojich posolstvách hovorí o tom, aby sme sa navrátili k Jej Synovi, aby sme mu dôverovali. Avšak, aby sme mohli byť poslušní Bohu, musíme najskôr Boha hľadať a nájsť ho. A to nás vedie k poslúchaniu Boha, lebo poslúchať znamená zbystriť sluch a počúvať. Keď budú naše srdcia počúvať a hľadať Boha, pocítíme v sebe vnuknutie poslúchať Boha. A keď budeme poslúchať naše srdcia, napokon povedia áno tomu, čo Boh od nás žiada.

Pane, nech nikdy nie sme prekážkou tvojich zázrakov, aby naša schopnosť načúvať tvojmu hlasu a poslušnosť umožnila konať Ti veľké divy s nami.

Mgr. Martina Gondová

Rozhovor

Adolf Salanci

V službe kostolníka sa v našom farskom kostole po novom roku udiala zmena. Pán Adolf Salanci, ktorý túto službu vykonával do konca roku 2018, požiadal o uvoľnenie. Od nového roka 2019 bol do tejto služby vymenovaný pán Štefan Krokus. Odchádzajúceho pána kostolníka všetci v našej farnosti dobre poznáme a netreba ho nejako zvlášť predstavovať. Porozprávali sme sa s ním hlavne o tom, čo mu táto služba priniesla, čo všetko mal na starosti, čo ako kostolník všetko vo svojej službe zažil.

Na úvod sa vráťme späť. Pán Salanci, ako to vôbec vzniklo, že ste sa stali kostolníkom v našom farskom kostole?

Vzniklo to tak, že ešte za pôsobenia duchovného otca Olivera v našej farnosti, keď bol vtedajší kostolník Peter Magda už taký chorľavejší, tak som ho zastupoval. Duchovný otec Oliver ma už na to pripravoval, že budem kostolníkom, keď už p. Magda nebu-

snímka: Martin Magda

de môcť zo zdravotných dôvodov túto funkciu vykonávať. Zastupoval som ho 5 rokov. Počas tých rokov som veľa vecí odporozoval, naučil sa. Totiž, bol som najprv ako „kurátor“ pre kaplnku v Doline. Keď tam bola svätá omša, tak som to tam pripravoval, porobil som nejaké opravy a úpravy, aby to bolo dôstojné liturgické miesto. Dá sa povedať, že s Petrom Magdom sme si rozumeli a navzájom sme si pomáhali. On mne v Doline, keď bolo treba a ja jemu, ak potreboval ísť k lekárovi, tak som ho zastúpil a podobne. Potom, keď už Peter Magda vôbec nemohol zo zdravotných dôvodov túto službu kostolníka vykonávať, tak ma duchovný otec Oliver postavil pred hotovú vec, že keď som už taký zaučený, že budem kostolníkom.

Ako dlho teda trvala vaša služba

kostolníka?

Päť rokov som zastupoval Petra Magdu a potom, už oficiálne ako kostolník, som pôsobil 8 rokov, čiže dokopy 13 rokov som bol v službe kostolníka v našom farskom kostole. Kaplnku v Doline som prebral do starostlivosti v roku 1988. Takže prakticky som sa okolo kostola a okolo sakristie pohyboval a spolupracoval odvtedy, to znamená, že už bolo 30 rokov, čo sa starám o kaplnku v Doline.

Povinnosti kostolníka - to je určite široká škála činností, ktorú má na starosti. Popíšte nám teda presnejšie, čo táto služba zahŕňa? Asi to nie je len zapálenie sviec pred svätou omšou.

(smiech.) Poviem to tak, že kostolník je ako napnutá guma, stále musí byť v pohotovosti. Ak niekto zomrie, alebo ak je nejaký sobáš,

snímka: Martin Magda

treba ísť vyzváňať. Ja som to spočítaval - za jeden rok je 455 svätých omší oficiálnych, ešte sobášne sväté omše a pohrebné sväté omše. Stále treba byť k dispozícii, keď sa niečo vyskytne. Keď sú veľké spovedania pred Vianocami a Veľkou nocou, treba pripraviť spovedné miesta, klakátka, pre kňazov miesta, deky, aby im nebola zima počas spovedania. A tiež kátaľka je treba vedieť obsluhovať, keď je tam zomrelý. Počas môjho pôsobenia zomrelo u nás 138 ľudí. Aj mikrofóny máme na starosti, tie prenosné, aby boli nabité, aby boli v pohotovosti. A rozumieť aj direktóriu, ktoré je pre kostolníka, vedieť, akú farbu ornátu kňazovi obliecť, nezmätkovať okolo toho.

Tak vás hneď aj vyskúšam. Pamätáte si, koľko máme ornátov pre kňaza u nás k dispozícii?

4 zelené, 3 fialové, 4 biele, jeden zlatý, modrý je tam, potom máme dva pluvliáky, atď.

Ako je to s hostiami. Viete odhadnúť, koľko máte nachystať hostí na premenenie na svätú omšu?

Treba si všímať, keď kňaz ukončuje sväté prijímanie a ide uschovávať cibórium s premenenými hostiami do bohostánku, koľko je tam hostí, aby bolo dosť aj na druhý deň. A potom je to aj podľa počtu veriacich - cez týždeň je v niektoré dni menej veriacich, tak stačí menej hostí nachystať. V niektorý deň dám len trebárs 10 hostí a jednu veľkú. Lebo keď je veľa premenených hostí, kňaz musí dať ešte jednu miskú dať do bohostánku. Keď je viac premenených hostí, nie je to až taký problém, ako keby chýbali premenené hostie na sväté prijímanie.

Stalo sa vám, že ste neodhadli správny počet a chýbali vám premenené hostie?

Áno, raz sa mi stalo v Doline na svätej omši minulý rok. Mal som dosť hostí prinesených, lenže dal som na premenenie kňazovi len jednu miskú. Nakoniec bolo tam viac ľudí, tak museli kurátori utekať s autom do kostola po premenené hostie. Raz som bol svedkom takej udalosti, keď sme boli na Starých horách na omši, tiež mal kňaz málo premenených hostí. Ale našťastie nemal ešte vypité všetko víno, tak nepremenené hostie máčal do vína a tak podával veriacim.

K vlastnostiam kostolníka patrí aj presnosť a dochvilnosť. S akým časovým predstihom ste chodili na svätú omšu? Koľko času ste potrebovali na prípravu

snímka: Martin Magda

na liturgiu?

Približne hodinu a štvrt bolo treba ísť už z domu. Ale ja som mal tak vo zvyku, že keď skončila svätá omša, hneď som si už pripravoval veci na ďalší deň na svätú omšu, okrem vína - to som pripravil vždy v deň konania svätej omše.

Stalo sa vám, že ste počas tých 13 rokov niekedy zaspali na svätú omšu, alebo ste sa omeškali?

Stalo sa mi to, keď som začínal. Bola zmena času a ja som si hodinky zle nastavil. Tak mi prišli až tu veriaci klopať, prečo nie je otvorený kostol, kde som. Ale stihol som to, aj keď som trochu meškal. Omša sa začala normálne, len som mal viacej stresu. V poslednom čase to už bolo také automatické, zobudil som sa aj bez hodínok, tak som bol nastavený.

Prejdime na duchovnú oblasť. Vytrvalosť a takú vnútornú pevnosť si táto služba kostolníka určite

vyžaduje. Kde ste čerpali duchovnú silu do tejto služby? Čo bolo pre vás takým hnacím motorom?

Poviem to tak - bolo to ešte dávno predtým, než som začal robiť kostolníka. Ešte za pôsobenia duchovného otca Milana Balicu, dnes už nebohého. Pamätám si, že som mal zvláštny sen, ktorý som aj porozprával tomuto duchovnému otcovi pri spovedi. V tom sne som pribíjal človeka na kríž, normálne som klince bil do rúk tomu človekovi a ešte som ten kríž aj osadzoval do zeme. Potom som videl veľkú žiaru od tohto kríža a v tom akoby anjeli dávali Panne Márii na hlavu taký veniec. Vtedy mi ten kňaz povedal, že kríž príde. A naozaj prišiel. Ten sen bol medzi Vianocami a novým rokom. Vo februári som bol operovaný na žlčník, mal som problém s pankreasom. Keď som sa z toho vyliečil, stále mi nešlo do hlavy, čo s tou Pannou Máriou, ktorú som

tam videl. Vtedy som si povedal, že si vezmem kaplnku v Doline na starosť. Tak som sa pustil najprv do tej starej časti a potom do prístavby. To bola moja vďaka Panne Márii, že som sa z toho všetkého vyliečil. Odvtedy som začal spolupracovať s Pannou Máriou. Mal som veľkú oporu v Panne Márii, dala mi zdravie a ja som sa jej chcel takto poďakovať. No a, samozrejme, že som mal oporu aj v manželke. Lebo ona so mnou vždy vstávala na každú svätú omšu. Aj mi pomáhala, keď napríklad napadalo veľa snehu, tak sme spolu odhrňali sneh. V tejto službe mi bola oporou.

Takže dá sa povedať, že tie roky služby ako kostolníka vnímate ako požehnané roky, že vás Boh zahŕňal svojimi milosťami.

Bolo to pre mňa veľké požehnanie. Lebo poviem to na rovinu, predtým, keď som ešte chodil do

práce do Kovohút do Krompách, bol som taký darebák. Aj sme si s partiou chlapov vypili, i keď sa chodilo po murárskych robotách, bol som aj poľovník. Ale keď som mal šesť pankreasových záchvatov a ležal som v nemocnici, tak som si povedal, že už dosť. Skončil som aj s poľovníctvom aj s alkoholom. Nemôžem slúžiť dvom pánom, len jednému. A potom som sa celým srdcom venoval len kostolníctvu.

Spomínate si na nejaký silný zážitok, ktorý vám utkvel v pamäti, alebo vo vás vyvolal obzvlášť silnú emóciu? Napríklad stretnutie s nejakým kňazom?

Ja som bol nadšený z každej svätej omše, vždy som to prežíval. Musím povedať aj to, že keď už manželka ochorela, tak už ma to začalo viac vyčerpávať. Mal som viac starostí s domácnosťou, v nedeľu som už aj varil obed, aj dve sväte omše zvládnuť. Ale potom som si našiel systém, že som napríklad varil už v sobotu na nedeľu. Hovoril som si, že Pán Boh dopustil na manželku chorobu, musím to prijať.

Čiže dôvodom ukončenia vašej služby kostolníka bola choroba manželky?

Áno, bola to choroba manželky a to, že sa potrebujem viac staráť o domácnosť a o ňu. Ale aj ja som už pociťoval, že mi roky pribúdajú a síl už nie je toľko ako predtým.

Súčasťou sakristie sú aj miništranti. Poslúchali vás naši miništranti?

(smiech.) Niekedy, keď som miništroval sám, že nikto z chlapcov neprišiel, ráno išli do školy, tak som si hovoril, že keď mi nebolo dopriate miništrovať ako chlapcovi, tak aspoň teraz na staré kole-

ná som miništrantom.

Čiže chlapci popri vás už aj vyrástli. Všimli ste si, že zrazu sú z chlapcov mladí muži.

Áno, to áno. Najviac som mal obľúbeného miništranta Vojtíka Blizmana. Zobral som ho aj do ruženového bratstva, do našej ruže, lebo som horliteľom. Vždy chodil aj na ranné sväte omše, keď bol ešte v škole tu vo Víťaze. Bolo na neho spoľahnutie. Aj jeho brat Šimon je dobrým miništrantom alebo Marek Blizman, či Peťo Zeleňák a ostatní. Mám rád tých chlapcov, ale treba si ich vychovať: treba byť niekedy aj prísny na nich, keď sa nahlas rozprávajú pred svätou omšou.

V závere vás poprosím o odkaz pre nového kostolníka. Čo je v službe kostolníka najdôležitejšie?

Nech je odvážny, šikovný a nech má dobrý vzťah k ľuďom. Lebo mne ešte duchovný otec Oliver, keď ma ustanovil za kostolníka, povedal: „Odteraz ste pánom sakristie vy.“ Povedal by som, že sakristia je kostolníkova kancelária. Nie je treba tam púšťať veľa ľudí, lebo máme veľký kostol, miesta je v ňom dosť pre každého. Sakristia je priestorom pre kňaza a obsluhu. A potom kostolník musí zachovávať diskretnosť a mlčanlivosť, aby nebolo zbytočne veľa klebiet v dedine. Takže nech je priateľský k ľuďom, vytrvalý, čestný, nech má zmysel pre poriadok a nech je zodpovedný. Nech ho Pán Boh požehnáva a nech je rád, že je tak blízko pri Ježišovi a môže mu slúžiť.

No a my vám prajeme tiež pevné zdravie, veľa Božieho požehnania a veľa radosti zo života, aby vás raz Pán odmenil za vašu službu večným životom v nebi.

Pripraviť Mgr. Martina Gondová

Štefan Sandtner
Modlitba o duše

*Daj mi duše,
ostatné si vezmi.
Da mihi animas,
caetera tolle.*

*To skromne začínaš.
Tu dole
nemajú duše ceny.
Nikto sa na ne nepýta.
Dnes klaniame sa starej modle
– peniazom: našej snahe podleť.
Celý svet je dnes rozbesnený
hukotom valiaceho sa koryta
zbohatnúť z cudzej roboty
a ľudské životy,
prikuté ako Prometheus
do hmoty,
sú dnes už
len mazom na zubaté kolesá,
spod ktorých zmateriálizovanej luze
smeje sa
boh – zlaté tela v ukradnutej blúze.*

*Daj mi duše...
Po prvé: dnes je „Žobrať zakázané!“
prikázané,
nič nedostaneš zadarmo.
Po druhé: dnes už duší vôbec niet.
Vystrieľali ich ako choré lane
a mŕtvych priviazali za jarmo.
Ťahajte káru. Zisk chce zobecnieť.*

*Daj mi duše...
Človeče bezduší...
bezbožný, bezcieľný, bezcitný,
bezduchý, bezhlavý, bezideový,
bezjadrový, beznádejný, bezperspektívny,
bezradný, beztvárny, bezzásadový...
Bez... bez... bez...*

*Človeče bezduší,
sedemdesiatšedemkrát bez
prázdnotou civie zo slovníka
a vnára sa jak ostrá dýka
do tisíc stránok života
a kazí, kántri, kastruje
a iba troska
z nás tu je...
a hlas don Bosca:
Daj mi duše...
(úryvok) Štefan Sandtner (1916-2006),
kňaz, salezián*

Konferencia o svätých košických mučeníkoch

Program konferencie s názvom Fenomén mučeníctva v Košickej arcidiecéze sa začal Eucharistickou slávnosťou v kostole Najsvätejšej Trojice.

Biskup Marek Forgáč v homílii pripomenul, že sv. košickí mučeníci ako odpoveď na krutú moc, kvôli ktorej trpeli nevinní, vytvárali koncentráciu lásky, nebojovali mocou, ale bojovali láskou, úctou a vernosťou. „Pri našich troch svätcoch si uvedomujeme duchovný potenciál východnej Európy. Ďakujeme Bohu za nich a obnovme v sebe túžbu po vernosti“, dodal na záver.

Pred koncom slávnosti Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup, symbolicky priložil na Misijný kríž, ktorý putuje po Slovensku, relikvie blahoslavenej Anny Kolesárovej.

Presne 15. januára v roku 1905, teda pred 114 rokmi boli umučení rehoľníci beatifikovaní. Ako povedal košický arcibiskup a metropolita Bernard Bober v úvode konferencie, príkladom viery týchto svätcov sa môžu ľudia i dnes i inšpirovať a formovať aj ďalšie generácie.

Mons. Viliam Judák, nitriansky biskup, hovoril o fenoméne mučeníctva ako o najvyššom stupni svedectva o Kristovi.

Prof. Peter Zupko cez množstvo zaujímavých faktov i dokumentov zdôraznil, že sv. košickí mučeníci neboli ani zďaleka jediní, ktorí boli v tom čase mučení pre vieru.

Melichara Grodeckého a jeho svedectvo i cestu k povolaniu pripomenul jezuita páter Milan Hudáček. Na pátra Františka Paňáka ako protagonistu kultu košických mučeníkov poukázal ThDr. Jozef Gnip a Mons. Marián Čižmár vyzdvihol prínos jezuitu Michala Fedora pri šírení úcty a svätorečení.

Košických mučeníkov vyhlásil za svätých pápež sv. Ján Pavol II. Spomienky na prípravu i realizáciu svätorečenia zazneli od Mons. Petra Holeca.

Jozefovi Pastirovi a jeho väzbe za socializmu sa venoval dekan TF Cyril Hišem.

Po prestávke doc. Peter Sedlák hovoril o mučeníkoch z františkánskeho rádu na území Košickej arcidiecézy, Roland Bőör o Štefanovi Eliášovi Iglódy a záver patril učeniu pápežov v encyklikách o socializme a komunizme, ktoré predniesol ThDr. Daniel Boleš.

Po skončení prednášok košický arcibiskup Bernard Bober požehnal a slávnostne pomenoval aulu Teologickej fakulty na aulu svätých košických mučeníkov.

Na gymnáziu sv. košických mučeníkov sa konala konferencia v rámci prípravy na 400. výročie ich smrti.

V kontexte jubilea 400. výročia smrti sv. košických mučeníkov, ktoré slávi Košická arcidiecéza, sme v utorok 8. 1. 2019 usporiadali konferenciu k Roku sv. košických mučeníkov. Konferenciu predchádzala sv. omša, ktorú slávil Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup spolu so školským kaplánom Jánom Kocúrkom a farárom farnosti Košice-KVP Petrom Sýkorom. Na sv. omši boli prítomné aj putovné relikvie sv. košických mučeníkov.

Konferenciu na gymnáziu sv. košických mučeníkov otvoril Mons. Marek Forgáč svojím úvodným slovom i osobným svedectvom o sile patrónov sv. košických mučeníkov. V súlade s harmonogramom konferencie svoje príspevky na tému Historické a filozofické aspekty života sv. košických mučeníkov predniesli Lukáš Simočko a Matej Rešetár. Dvaja zo sv. košických mučeníkov boli jezuiti a jeden ostrihomský kanonik. Po nich nasledoval príspevok Mgr. Jána Kocúrka na tému Formovanie k odvahe v cirkvi a na katolíckej škole. Problematiku kresťanskej symboliky v diele J. R. R. Tolkiena rozoberal ThDr. Pavol Hrabovecký, PhD., ktorý interaktívnou formou prezentoval niekoľko skutočností, ktoré nájdeme v diele Pán prsteňov.

Konferencia sa stretla s veľmi pozitívnou spätnou väzbou zo strany hostí, pedagógov i žiakov. Vedecké podujatie na pôde gymnázia podporuje akademický a vedecký prvok vo vzdelávaní, komunikačné a prezentačné zručnosti.

Spojená škola sv. košických mučeníkov bola založená v roku 2004. V roku 2019 si škola pripomína 15. výročie založenia a organizuje rôzne sprievodné aktivity aj v jubileu 400. výročia smrti sv. košických mučeníkov.

Organizátor konferencie: gymnázium sv. košických mučeníkov v Košiciach

Fotografie zverejnené so súhlasom dotknutých osôb.

Milan Koščo

Uloženie relikvií Anny Kolesárovej do Misijného kríža

Putovanie Misijného kríža na Slovensku sa začalo v piatok 11. januára. Ide o kríž, ktorý bol požehnaný 20. novembra 2017 Svätým Otcom, pápežom Františkom ako symbol 52. Medzinárodného eucharistického kongresu, ktorý sa uskutoční na budúci rok v Budapešti.

Zvláštnosťou je, že sú v ňom uložené relikvie dvadsiatichsiedmich svätcov, nielen z nedávnej minulosti, ale i z pradávnych období. Svätí pochádzajú nielen z Maďarska, ale z celého bývalého východného bloku.

Popri sv. košických mučeníkoch - Štefana Pongráca, Melichara Grodeckého a Marka Križina i blahoslavennej Sóry Salkaházi, kríž bude zdobiť aj relikvia blahoslavennej Anny Kolesárovej.

Jej uloženie sa uskutočnilo 15. januára počas Eucharistickej slávnosti s košickým arcibiskupom Bernardom Boberom, ktorá sa konala v premonštrátskom kostole Najsvätejšej Trojice v Košiciach.

text a snímka: Jaroslav Fabian

Stretnutie kňazov, angažujúcich sa v pastoračnej činnosti pre mladých

Hľadať odpovede na otázky, vymieňať si skúsenosti a diskutovať na aktuálne témy. Takáto bola náplň stretnutia kňazov, ktorí pracujú s mladými na území Košickej arcidiecézy. V Kňazskom seminári sv. Karola Boromejského v Košiciach sa vo štvrtok 24. januára zišli diecézni aj rehoľní kňazi, aktívni v pastoračii mládeže, spoločne s arcibiskupom Bernardom Boberom a pomocným biskupom Markom Forgáčom.

Myšlienka na pravidelné stretávanie kňazov, pracujúcich s mládežou, vznikla spontánne medzi kňazmi a od roku 2017 sa už tieto stretnutia konajú pravidelne. Program stretnutia pozostával zo svätej omše v kaplnke kňazského seminára. Nasledovala prednáška Jozefa Kadlica, kňaza pôsobiaceho v Centre pre mládež v diecéze Litoměřice (ČR). Téma, ktorej sa venoval, bola pastoračia mládeže a príprava mladých ku sviatosti birmovania v podmienkach Českej cirkvi. No a práve téma prípravy mladých na sviatosť birmovania bola aj hlavnou témou stretnutia. Ako uviedol biskup Marek Forgáč „najdôležitejšou časťou stretnutia je práca v skupinách, kde sú pripravené body, o ktorých diskutujeme. Naše rozhovory nakoniec vyhodnotíme a prijmemo závery. Dôležitou je napríklad aj téma samotných príprav na sviatosť birmovania. Vo farnostiach totiž prebieha rôzne a možno by stálo za uvaženie jej zjednotenie. Prípadne zjednotenie posudzovania kritérií vhodnosti, alebo nevhodnosti kandidátov na sviatosť birmovania. Zaujímajú nás názory kňazov na tieto otázky.“

Ďalšie stretnutie kňazov angažujúcich sa v pastoračnej činnosti pre mladých bude opäť o rok.

Jaroslav Fabian

snímka: Jaroslav Fabian

Deň zasväteného života 2019

Dvadsiaty druhý Deň zasväteného života si pripomenuli rehoľníci a rehoľníčky Košickej arcidiecézy spolu so svojimi biskupmi.

Košický arcibiskup Bernard Bober, pomocný biskup Marek Forgáč a asi 200 rehoľníkov, rehoľníčok či členovia sekulárnych inštitútov sa spoločne stretli v dominikánskom kostole Nanebovzatia Panny Márie, kde začali Deň zasväteného života svätou omšou.

V homílii sa pomocný biskup Marek Forgáč zamerlal na sviatok Hromníc. Tento sviatok poznáme v tradícii ako mariánsky sviatok Očisťovania Panny Márie, vo východnej liturgii sa tento sviatok nazýva sviatkom Stretnutia nášho Pána, ale ako najdôležitejší vyzdvihol rozmer obety. Hromnice - sviatok Obetovania Pána.

„Každý z nás má mnoho darov. Sme zasvätení. Teda darujem Bohu a nie hocičo, ale darujeme všetko.

Každé zasvätenie je totálne zasvätenie, to znamená celkom všetko odovzdávať Bohu. Dokonca v tom momente, kedy sa človek vo svojej krehkosti odovzdáva Bohu, platí, že dávam všetko, čo mám, aj to, o čom neviem, že to mám a v budúcnosti to môžem objaviť. Teda vo chvíli zasvätenia sa nemusíme poznať celkom a ani sa nepoznáme. Počas života človek objavuje nové a nové dary a prekážky svojho života, ale v tej chvíli je už všetko odovzdané Bohu. Všetko, aj to, o čom neviem, že to mám. Ak niekto zasvätený alebo zasvätená objaví neskôr, že má schopnosti vzdelávať sa, intelektuálne rásť, to nie je dôvod, aby som zanechal zasvätený život. Práve naopak, to už bolo darované Bohu. Ak objavím nové vzťahy, ak objavím nové dary, ak objavím novú atraktívnosť svojho života, to všetko je Bohu darované. Pretože zasvätenie je totálne darovanie sa, aj s tým, o čom neviem, že to mám, ale v budúcnosti to môžem objaviť.“

Stretnutie pokračovalo v Dominikánskom kultúrnom centre Veritas, kde najprv vystúpil otec biskup Marek Forgáč s prednáškou o prekážkach k radostnému prežívaniu vernosti v zasvätenom živote. Prítomným sa prihovril so svojím svedectvom aj don Jozef Luscoň, SDB, ktorý poukázal, že bl. Titus Zeman nebol len mučeníkom, ale všedným rehoľníkom, ktorý žil naplno svoje zasvätenie v každodennom živote. V závere sa prítomným prihovrila aj sestra Hermana Matláková, SMVS, ktorá hovorila o mediálnej príprave k blahorečeniu Anny Kolesárovej. Nakoniec si všetci prítomní pozreli krátky dokumentárny film z aktivít spoločnej Konferencie vyšších rehoľných predstavených na Slovensku.

Jaroslav Fabian

snímka: Jaroslav Fabian

Kresťanka Asie Bibi je slobodná

Určite ste, naši drahí čitatelia, zachytili v našich kresťanských médiách správu o zatvorení kresťanky Asie Bibi do väzenia pakistanskou vládou. Mnohí z nás si ani neuvedomujeme, akú milosť má náš slovenský kresťanský národ v slobodnom prejave svojej viery. Ale vieme s našou milosťou aj bojovať, zastáť sa svojej viery? Mnohokrát to tak nie je, veď aké je ľahké súhlasiť s liberálnymi prejavmi niektorých z nás.

Prečítajte si celý príbeh tejto pakistanskej kresťanky. Aké veľké úsilie musel celý kresťanský svet vynaložiť na záchranu jej života. Aj mnohí z nás s veľkým úsilím podpísali petíciu pre CitizenGo na jej záchranu.

O momentálnej situácii pakistanskej kresťanky Asie Bibi sme sa rozprávali s riaditeľkou CitizenGO Slovensko Miriam Kuzárovou.

Skúsme najprv pripomenúť, čo Asia Bibi spravila, že ju za to odsúdili na smrť.

Do júna 2009 žila so svojim manželom a piatimi deťmi v malej dedinke Ittan Wali v provincii Pandžáb v Pakistane. V ten osudný deň oberala spolu s ostatnými ženami ovocie na blízkej farme. V poobedňajších hodinách prišla k najbližšej studni, napila sa a hrnček vody ponúkla aj ďalšej žene. Okamžite na ňu začali kričať moslimské ženy, že kvôli nej je teraz voda v studni nečistá a oni z nej nemôžu piť. Veľká časť kresťanov na tomto území totiž pochádza z najnižšej kasty dalitov – tzv. nedotknuteľných. Pre mnohých moslimov sú kresťania občanmi druhej kategórie a ich dotyk niektorí stále považujú za poškvŕňujúci. A navyše, vraj svojimi slovami urazila proroka Mohameda. V Pakistane je urážka proroka považovaná za najväčší zo všetkých zločinov, horší ako znásilnenie alebo vražda a trestá sa bez milosti smrťou. Päť dní po incidente pri studni ju zbili a uväznili.

Kam ju potom umiestnili?

Asiu držali v hrozných podmienkach pakistanského väzenia. Jej rodinní príslušníci museli utiecť

z dediny pred hrozbami náboženských fanatikov. Dvoch verejných činiteľov, ktorí jej vyjadrovali podporu, brutálne zavraždili. Moslimského guvernéra Salmaana Taseera zabil jeho vlastný bodyguard. Kresťanský minister Shahbaz Bhatti zomrel po atentáte Talibanu. V deň jeho smrti u neho dokonca bývala Asiina rodina. Dňa 8. novembra 2010 ju po piatich minútach rokovania okresný súd v meste Šejhupura na základe kontroverzných zákonov o rúhaní odsúdil na trest smrti obesením. Verdikt potvrdil aj Najvyšší súd v Lahore, hlavnom meste Pandžábu.

Prípad ženy, ktorá dostala trest smrti pre pohár vody, následne vzbudil celosvetovú pozornosť.

Vieme, že sa jej okrem svetovej verejnosti verejne zastalo aj niekoľko politikov v samotnom Pakistane, ale radikáli ich rýchlo zastavili. Dvoch odvážnych verejných činiteľov, ktorí jej vyjadrovali podporu, brutálne zavraždili. Moslimského guvernéra Pandžábu Salmaana Taseera zabil jeho vlastný bodyguard v roku 2011 v Islamabad. Jediný kresťanský člen pakistanského kabinetu, minister pre menšiny Shahbaz Bhatti, prišiel o život v tom istom roku po atentáte, ku ktorému sa prihlásil Taliban. Minister Bhatti dokonca vzal Asiinu rodinu pod svoju ochranu a v deň

jeho smrti bývali u neho.

Miriam Kuzárová na konferencii s Petrom Jašekom, českým misiónárom Cirkvi bratskej, ktorý bol v Sudáne odsúdený na dvadsať rokov väzenia. K vytvoreniu úspešného medzinárodného tlaku na jeho prepustenie významne prispela aj organizácia CitizenGO. Foto: archív Miriam Kuzárovej

Dňa 31. októbra minulého roku bola Asia nakoniec spod rozsudku smrti oslobodená. Čo rozhodnutiu predchádzalo?

Konanie súdu sprevádzali zvýšené bezpečnostné opatrenia, keďže islamskí radikáli hrozili celonárodnými paralyzujúcimi protestmi a „strašnými“ následkami pre sudcov a veliteľa armády, ak ju oslobodia. Smrť guvernéra Taseera a ministra Bhattiho boli varovaním, že hrozby treba brať vážne.

K masovým protestom nakoniec naozaj došlo a vláda nariadila, že sa súdny proces opätovne preskúma. Čo to znamená?

Škody napáchané sfanatizovaným davom za tri dni po vynesení oslobodzujúceho rozsudku presiahli miliardu eur. Vláda ako taktický manéver na upokojenie situácie prijala s demonštrantami dohodu, kde sľúbila, že nebude namietat proti revízii rozsudku, ktorý zrušil trest smrti pre Asiu a zároveň zabezpečí, aby Asia až do výsled-

snímka: internet

ku revízie neopustila krajinu. Asia teda žije opäť v obrovskej neistote, či Najvyšší súd potvrdí, že je nevinná, alebo ju pošle na šibenicu. **Ako dlho môže taký proces trvať? Reálne hrozí, že bude rozsudok smrti potvrdený?**

Odvolyvanie konanie v prípade Asie sa naťahovalo práve kvôli nátlaku radikálnych islamistov. Osem rokov čakania na odvolanie je neakceptovateľne dlhá doba aj na pakistanské pomery. Takže v tomto kontexte to môže naozaj trvať roky. Na druhej strane pakistanská vláda nečelí len tlaku ulice, ale aj medzinárodného spoločenstva – vlád, politikov, náboženských lídrov, ale aj miliónov angažovaných občanov, ktorí napríklad aj cez CitizenGO podporovali petície na jej záchranu. Trúfam si povedať, že najmä vďaka tomuto vytrvalému tlaku zo zahraničia je Asia Bibi stále nažive. Ak sa Pakistan chce zaradiť medzi civilizované krajiny, nemôže si dovoliť uplatňovať také drakonické a nespravodlivé

zákony, ktoré pod zámienkou rúhania nechajú odvisnúť nevinného človeka. Je dôležité, aby Asii definitívne prepustenie šlo v línii podpory zákonných krokov. Je to pre jej dobro, pre upevnenie právneho štátu a ochrany príslušníkov všetkých náboženských menšín v Pakistane. Ak by však tento scenár nevyšiel, nedá sa vylúčiť, že plán B bude útek. K optimistickejšiemu odhadom na trvanie revízie aktuálne nabáda aj to, že pakistanské úrady už zatkli najmenej 30 popredných predstaviteľov radikálnej islamistickej strany Tehrik-i-Labbaik Pakistan (TLP), ktorá stojí za násilnými demonštráciami proti zrušeniu rozsudku smrti pre Asiu. A v piatok 23. novembra bol zadržaný dokonca aj vodca TLP, moslimský klerik Khadim Husain Rizvi.

Existuje aj možnosť, že by bola Asia z Pakistanu tajne prevezená do zahraničia?

Kroky Asie jednoznačne smerujú do zahraničia, kde chce požiadať o azyl, jej exit plán bude s ohľadom

na bezpečnosť určite tajný. Otázka je len to, či sa jej podarí dosiahnuť úplné oslobodenie Najvyššieho súdu právnou cestou.

Pre Asiu Bibi a zároveň pre všetkých kresťanov a ďalšie náboženské menšiny v Pakistane je aktuálne dôležité, aby úsilie o jej definitívne prepustenie šlo v línii podpory zákonných krokov a účinnej spravodlivosti. Je to pre jej dobro, pre upevnenie právneho štátu, vyžiadateľnosti práva a ochrany príslušníkov všetkých náboženských menšín v Pakistane. Ak by však tento scenár nevyšiel, nedá sa vylúčiť, že plán B bude útek.

Rodina Asie Bibi sa zúčastnila aj 1. medzinárodnej konferencie „Všetci sme N“ WeAreN2015, ktorá sa konala v Madride v roku 2015. Na konferencii bol v premiére premietnutý dokumentárny film, ktorý obsahuje svedectvá a zábery počas cesty na záchranu Asie Bibi v Pakistane, s názvom: „Sloboda pre Asiu Bibi.“ Film sa 5. júla 2017 premietal aj v Európskom parla-

snímka: internet

mente v Štrasburgu.

V akých podmienkach žila vo väzení?

V studenej vlhkej a špinavej cele bez jediného okna, že nevedela, či je deň alebo noc, takej malej, že sa tam ledva zmestila. Cítila sa ako pochovaná zaživa. Najhoršie však znášala fakt, že možno už nikdy nevidí svojho syna a štyri dcéry, pretože vo väzení ju mohol zo začiatku navštevovať len jej manžel Ashiq a jej právnik. Keďže na jej hlavu bola vypísaná vysoká odmena, dali ju z obavy, aby jej nesiahla na život niektorá zo spoluväzenkyň, na samotku. Neočakávam, že Asia Bibi spraví tlačovú besedu, kde oznámi, ktoré krajiny jej poskytli azyl a kam sa aj s rodinou sťahujú. Keď na to príde, budú o tom pravdepodobne vedieť len najbližší a všetko prebehne v najväčšej tajnosti bez

akejkoľvek medializácie.

Kde žili doteraz jej deti a kde sú dnes?

Jej rodina musela utiecť z dediny, kde bývali a skrývať sa. Deti prestali chodiť do školy, manžel Ashiq prišiel o prácu. Po celý čas sa skrývali v Pakistane. Všetkým hrozili a stále hrozia smrťou. Po zrušení trestu smrti pre Asiu sa museli viackrát sťahovať, lebo moslimskí klerici obchádzali domy s fotkami rodiny, aby ich našli.

Napriek oslobodzujúcemu rozsudku z konca októbra bola Asia až do 7. novembra vo väzení, kedy ju previezli na bezpečné miesto v hlavnom meste Islamabad. Teraz sú aj s manželom pod ochranou polície, ktorá na jednej strane zaisťuje jej bezpečnosť, na druhej strane Asiu stráži, aby neopustila krajinu.

Jej právny zástupca Saiful Malook ušiel do Holandska a pred pár dňami sa v médiách vyjadril, že žiadna západná krajina neponúkla pre Asiu Bibi azyl. Je to až také dramatické?

Podľa mojich informácií Malook len komentuje verejne dostupné informácie a nie je s rodinou aktuálne v priamom kontakte. CitizenGO, ale aj ďalšie neziskové organizácie a politici aktívne pracujú na tom, aby Asia Bibi s rodinou mala kam ísť a situácia sa v tomto smere, podľa mojich informácií, vyvíja sľubne. Príkladom je Nemecko, ktoré sa vyjadrilo, že tam má Asia dvere otvorené, čo, samozrejme, neznamena, že tam automaticky dostane azyl. Problémom číslo jeden však zostáva to, že nemá cestovný pas a až do ukončenia revízie rozsudku nesmie opustiť krajinu.

CitizenGO iniciovalo petíciu, v ktorej žiadame premiéra Pakistanu, aby zabezpečil pre Asiu a jej rodinu bezpečný prechod do krajiny, ktorá jej poskytne azyl.

Ak by došlo k poskytnutiu azylu, budeme vedieť, v ktorej krajine nakoniec skončí?

Pre radikálnych moslimov je už len podozrenie z urážky proroka Mohameda ťažkým prečinom, a tento biľag nie je možné nikdy úplne vymazať. Jej prípad je však ďaleko horší, jej smrť žiadajú milióny náboženských fanatikov. Za týchto okolností neočakávam, že Asia Bibi spraví tlačovú besedu, kde oznámi, ktoré krajiny jej poskytli azyl a kam sa aj s rodinou sťahujú. Keď na to príde, budú o tom pravdepodobne vedieť len najbližší a všetko prebehne v najväčšej tajnosti bez akejkoľvek medializácie, ktorá by mohla pritiahnúť po-

zornosť radikálov. Ale verím, že keď bude celá Asiina rodina na bezpečnom mieste, dozvieme sa viac.

Manžel Asie Bibi Ashiq Masih, ich dcéra Eisham a prezident CitizenGO Ignacio Arsuaga na stretnutí s pápežom Františkom 15. apríla 2015 v Ríme. Foto: flickr.com (HazteOir.org)

Čo môžu naše krajiny na Západe pre Asiu dnes spraviť?

Asii je potrebné zabezpečiť definitívne ukončenie jej procesu, a teda aj revízie rozsudku, aby mohla opustiť krajinu. CitizenGO preto iniciovalo petíciu, v ktorej žiadame premiéra Pakistanu, aby zabezpečil pre Asiu a jej rodinu bezpečný prechod do krajiny, ktorá jej poskytne azyl. Medzinárodný tlak je v tomto prípade mimoriadne dôležitý, preto vyzývame aj predstaviteľov slovenskej vlády, najmä mi-

nistra zahraničných vecí p. Lajčáka, aby sa angažoval v úsilí o definitívne oslobodenie Asie Bibi. Veľmi vítam aj fakt, že pri ľudskoprávnom výbore NR SR vznikla komisia na ochranu náboženskej slobody a prenasledovaných pre náboženské presvedčenie, ktorá môže pomôcť nielen Asii Bibi, ale aj ďalším, ktorí trpia pre svoju vieru.

Pápež František na stretnutí s manželom a dcérou Asie Bibi, kde ich sprevádzal prezident CitizenGO, povedal: „Modlím sa za Asiu, za Vás a za všetkých prenasledovaných kresťanov.“ Pre všetkých veriacich je tu preto možnosť pripojiť sa k tejto modlitbe Svätého Otca, aby táto ťažko skúšaná rodina našla pokojný a bezpečný domov.

Kolko ďalších prípadov podobných ako Asia Bibi je vo svete?

Zákony o rúhaní v Pakistane sú

ostro kritizované. Obvinenia z rúhania majú mimoriadne výbušný charakter a aj nepodložené obvinenia z urážky islamu môžu viesť k smrti v rukách davu. Veľmi sa to zneužíva a v minulosti boli tieto zákony ľahkým nástrojom pomsty, vybavovania si účtov či politického súboja. Obeťami týchto zákonov nie sú len kresťania, ale aj hinduisti, či moslimovia. V Pakistane je v poslednom období známych cez 50 prípadov, keď vykonanie rozsudku smrti pri obvinených z rúhania vzal do rúk sfanatizovaný dav či jednotlivci.

Asia Bibi bola prvou ženou, ktorá za toto obvinenie v riadnom súdnom procese dostala trest smrti a bola by prvou osobou, ktorá mala byť podľa súčasného zákona popravená.

TK KBS

snímka: internet

Harmónia s Bohom, s ľuďmi, so sebou samou

Pri príležitosti môjho životného jubilea by som sa chcela poďakovať Nebeskému Otcovi, Božiemu sluhovi biskupovi Janovi Vojtaššákovi, mojej rodine a ľuďom, ktorí stáli pri mne v ťažkých chvíľach. Chcem sa podeliť s vami o moje osobné životné svedectvo.

19. januára 1969 som od Nebeského Otca cez mojich veriacich rodičov prijala nezaslúžený dar života a následne 2. februára 1969 ma vdp. Peter Adamčák pokrstil v kostole sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze.

Ďakujem Nebeskému Otcovi, ktorý ma denne učí kráčať po cestách ťažkých i odvážnych. Učí ma milovať i odpúšťať, usmievať sa i pokorne skloniť hlavu pred chorobou a utrpením. Učí ma byť slobodnou i radostnou, mať vzťah ku krížu, k chorým a chudobným bez rozdielu. Preto som si aj zvolila cestu nasledovania ukrižovaného Krista ako Milosrdná sestra Sv. Kríža.

Môj život v posledných rokoch veľmi ovplyvnil príklad Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka, ktorý je pre môj zasvätený život veľkým vzorom a oporou. Odvaha, vernosť Bohu a nábožnosť otca biskupa Jána Vojtaššáka mi denne dodáva silu ísť s radosťou za Kristom v neochvejnej nádeji. Denne ho prosím, aby sa za mňa prihovárал v nebi. Cítim jeho pomoc vo všetkom, čo robím a o to viac, že mám tú milosť pôsobiť na miestach, kde žil a pracoval tento hrdinsky svätec, ktorého som si veľmi obľúbila.

Moje veľké poďakovanie patrí profesorovi Andrejovi Jenčovi, vynikajúcemu chirurgovi a nášmu rodákovi, ktorý mi v roku 2013 zošíroka extirpoval zhubný adenokarcinóm s invazívnym rastom. Stál pri všetkých mojich ťažkých operáciách a stojí pri mne až dodnes. Nebyť jeho vysoko zodpovednej starostlivosti o mňa dnes by som tu možno nebola.

Spomínam si na celé dni a noci na jeho klinike, keď stál často nadránom pri mojom lôžku, držal ma za ruku a hovoril: „Zvládneme to! S pomocou Božou! Len sa modlime!“ Sám bol svedkom mojich neustálych modlitieb na príhovor Božieho sluhu otca biskupa Jána Vojtaššáka, kde obaja sme verili v zázrak uzdravenia.

Veľmi ďakujem aj jeho manželke, pani doktorke Vierke, ktorá s veľkou ochotou po operáciách vzala zdravotný stav mojich zubov do svojich rúk a dávala ich dlho do poriadku. Nebála som sa jej zavolať či ráno, večer, alebo v noci. Vždy ma prijala s otvoreným materinským srdcom a svojím odborným prístupom urobila pre mňa veľmi veľa. Nechcela odo mňa nič, iba modlitbu....!

Na tejto lekárskej rodine sa mi páči jedno: ich ochota a láska pomôcť nepozná hranice. Nech celej lekárskej rodine Jenčovej je sám Nebeský Otec odmenou za všetko.

Choroba mi zúžila svet, ale dala podstatné veci do popredia. Stále sa modlím na príhovor otca biskupa Jána Vojtaššáka, aby som mohla žiť. A ja dodnes žijem a môžem plniť poslanie, ktoré má Pán pre mňa ešte pripravené. Som pod stálou lekárskou kontrolou a nateraz sú moje výsledky dobré.

Hlboko verím, že moje modlitby boli vypočuté. Pozitívne to zvládam, aj vďaka mojej harmónii s Bohom, s ľuďmi a so sebou samou. Veľkou oporou je pre mňa moja rodina, kňazi, rehoľné sestry a moji priatelia, za čo im zo srdca veľmi ďakujem.

V tomto roku na veľkonočnú nedeľu odvysielala TV LUX dokumentárny film o Božom sluhovi otcovi biskupovi Jánovi Vojtaššákovi, kde budem hovoriť s profesorom Andrejom Jenčom o náročnej operácii, ktorú som pod jeho vedením podstúpila a o mojom vzťahu k biskupovi Jánovi Vojtaššákovi, ktorého som prosila o príhovor v ťažkých chvíľach. Pozrite si to.

Vaša rodáčka sestra Damiána Vihonská

Manželské večery

„Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský slub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj.“

Touto prisahou si manželia navzájom sľubujú vernosť, lásku, úctu až do konca svojich dní. Ale čo, ak sa niečo pokazí? Čo robiť, ak láska vyprchá, vernosť a úcta sú pre manželov už len prázdne slová? Jednou z možností je absolvovať „Manželské večery“. Čas, kedy sa manželia poznačení AKOUKOL'VEK krízou svojho vzťahu usilujú znovu vrátiť na tú správnu cestu.

Každý „večer“ má svoju tému a manželia o nej uvažujú a komunikujú (každý pár vzájomne, nie spolu s ostatnými). Večermi sprevádzajú úžasní manželia Rasto a Anička zo Širokého. Oni sami tento kurz absolvovali a teraz pomáhajú tým, ktorí prejavia záujem. Spolu s manželom sme sa rozhodli tieto „Manželské večery“ absolvovať v neďalekej farnosti Široké. Naše manželstvo to veľmi obohatilo. Dostalo novú iskrú a náš vzťah to ešte viac posilnilo. Čas, ktorý sme tam trávili, bol pre nás požehnaním.

Nezáleží na tom, ako dlho vaše manželstvo trvá, či prechádzate nejakou krízou alebo hľadáte novú vzpruhu pre váš vzťah. Dôležité je vaše rozhodnutie chcieť to zmeniť a tieto „Manželské večery“ sú skvelou voľbou.

A ako sme sa my o nich dozvedeli a dostali na tieto večery? Tak to je už iný príbeh, no my to pripisujeme Božej prozreteľnosti.

vďační manželia Stano a Katka

snímka: Rasto Sirovič, Široké

Ahoj, kamaráti!

Stránku pripravuje Paula Mihoková

Dúfam, že ste s polročnými výsledkami spokojní a aspoň trochu oddýchnutí po predĺženom víkende. A síce je práve február, najkratší mesiac v roku, hádam si nájdete čas aj na prečítanie novej detskej rubriky...

Deň osamelých – 15. 2.

Všetci určite viete, že 14. 2., na sviatok svätého Valentína, je Medzinárodný deň zaľúbených. Je to veľmi pekný sviatok, no deň po ňom je, teda aspoň podľa mňa, ešte krajší. To, že Deň osamelých nasleduje priamo po „Valentíne“, je pripomienkou toho, že nie každý má rodinu a kamarátov, ktorých môže kedykoľvek nezištne potešiť darčekom alebo milým slovom.

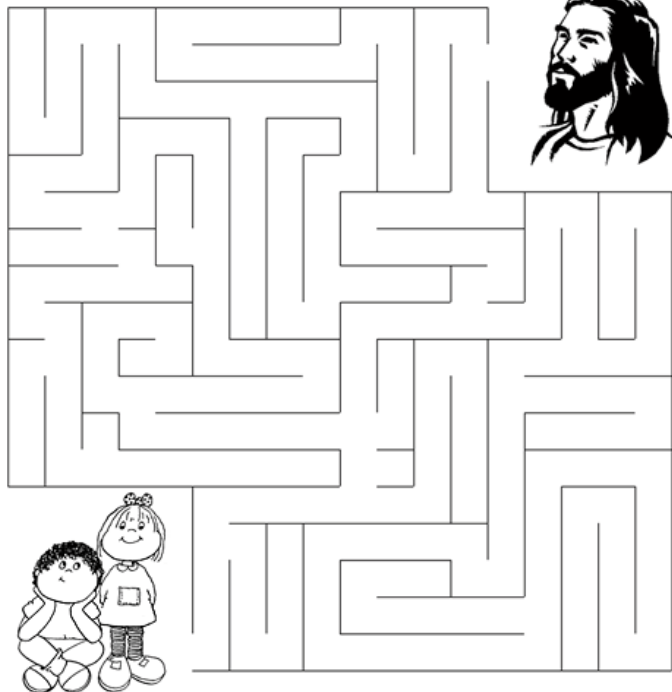
No nebuďte z toho smutní! Radšej sa spoločne posnažme, aby nikto v našom okolí nebol sám a necítil sa osamelý. Nielen 14. alebo 15. februára, ale každý jeden deň.

Sväťica mesiaca – sv. Juliana

Sv. Julianu, pannu a mučenicu, si pripomíname 16. februára. Narodila sa okolo roku 285 po Kristovi v Nikomédii – v dnešnom Turecku.

Ako jediná z rodiny vyznávala kresťanskú vieru. Jej otec ju nútil, aby sa vydala za prefekta (prefekt bol kedysi vysoko postavený úradník, napr. v Ríme) mesta, Eleusia. Ona však vyhlásila, že sa za neho vydá, len ak sa Eleusius dá pokrstiť. Kvôli tomu ju prefekt udal za kresťanstvo. Uväznili ju, no ona sa svojej viery nevzdala. Zobrazuje sa obklopená plameňmi alebo ako zväzuje Zlého.

Pomôžte nájsť deťom cestu ku Kristovi...

Medzi pubertiakmi: „Ty vole, to boli u nás včera fofry, náš pes Nero mi zožral vysvedčenie!“ „A čo si mu urobil?“ „Rezne za odmenu!“

Čomu ma tvoj otec opuchnute lico? To od zuboch?

Ne, od modlitby.

Ale netrep...

Netrepem. Včera sme še cala rodzina modlili otčenáš a keď sme prišli ku "zbav nás zleho",

otec še kuknul na mamu a ona sebe to všimla...

Synček hovorí otcovi: „Ocko, ja sa ožením.“ „A koho si vezmeš?“ „Našu babku.“ „Babku si vziať nemôžeš, lebo je to moja mama.“ „A ty si si mohol vziať moju mamu?“

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Ťažko prijímam svoju sexuálnu identitu

V dnešnej dobe mnohí mladí nie sú spokojní so svojou sexuálnou identitou. Ide v podstate o to, že dievčatá chcú byť chlapcami a chlapci dievčatami. Prejavuje sa to často v oblečení mládeže, ktorú stretávame: dievčatá sa obliekajú ako chlapci a naopak. Podaktorí bojujú za právo nechať si zmeniť svoje pohlavie chirurgickou cestou a na súde zasa za právo zmeniť svoju sexuálnu aktivitu. Mnohí mladí si kladú otázky - napokon, prečo by sa človek nemohol slobodne rozhodnúť, aké pohlavie chce mať?

Predovšetkým treba povedať, že Boh miluje všetkých: chlapcov, dievčatá aj transsexuálov. Všetci sú jeho synmi a dcérami. A všetkých miluje rovnako, Jeho láska nikoho neuprednostňuje. Keď Boh tvorí človeka, tvorí ho tak, ako sa to páči Jemu. Miluje identitu a originalitu každého človeka.

Tak ženskosť ako aj mužskosť sú dokonalé a krásne. Ani jedno nie je lepšie ako druhé. Obidva rody majú svoju krásu. Preto zdravá osoba sa prijíma taká, aká je: myslím tým nielen telesne, ale aj psychicky, emocionálne, aj duchovne.

Žiaľ, niektorí ľudia si neuvedomujú krásu svojej ženskosti alebo mužskosti. Trpia utkvелou predstavou, ktorá ich núti, aby chceli byť tým, kým nie sú. Lev je krásny ako lev a nie ako slon. A slon

je krásny ako slon a nie ako opica. Keď človek trpí poruchou vnímania svojej sexuálnej identity, túži ju zmeniť.

Príčin môže byť veľa. Jednou z nich môže byť fakt, že jeden z rodičov alebo obaja neakceptujú pohlavie svojho dieťaťa. Je normálne, ak rodičia väčšmi túžia mať dievčatko než chlapčeka alebo naopak. Niekedy sa však stane, že keď sa otec dozvie, aké pohlavie má dieťa, možno ešte v lone matky, odmietne ho. To isté sa môže stať aj matke. A hoci je bábätko ešte stále v lone matky, napriek tomu už cíti odmietnutie.

Pocit odvrhnutia sa stupňuje, ak po jeho narodení otec alebo matka vyjadrujú svoje rozčarovanie pred ostatnými. Dieťa to vníma a ako roky plynú, ustavične počúva mamu, ako opakuje, že chcela dievča a nie chlapca alebo naopak. To spôsobuje v jeho živote veľké zranenie, ktoré sa môže neskôr prejavovať poruchou vnímania sexuálnej identity.

Táto porucha môže nastať aj v rodine, kde sú roly matky a otca obrátené. Svojou jemnosťou a starostlivosťou je viac matkou v rodine muž, kým rolu otca preberá žena. Obrátenie ich rolí vnáša do správania dieťaťa poruchu, ktorá sa neskôr môže ukázať ako skutočný problém.

Podobná ťažkosť sa môže vynoriť a s pribúdajúcimi rokmi vy-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

stupňovať v takzvaných homosexuálnych manželstvách s právom adoptovať si deti. V nijakom prípade nechcem týchto ľudí zatracovať. Sú to tiež Božie deti, mnohí z nich sú rovnocennými členmi Cirkvi. Ostatní veriaci ich majú a musia akceptovať ako bratov a sestry a nie ich zavrňovať.

Veľmi by som odporúčal, aby namiesto zmeny pohlavia hľadali pomoc u odborníkov, špecializujúcich sa na homosexualitu: psychológov, duchovných či iných poradcov a prešli vnútorným uzdravením.

Problém takéhoto človeka sa nevyrieši, ak sa bude správať ako muž, hoci je žena, alebo ako žena, aj keď je muž. So svojou identitou žije neprestajne a tým, že si navonok nasadí nový imidž, nový výzor ju nezmení. A nezmení ju ani operáciou alebo súdnym rozhodnutím.

Je tým, čím ho Boh chcel mať. A tak jedine, ak sa bude takýto človek akceptovať taký, aký je, môže dosiahnuť pokoj duše, po ktorom túži.

Trampoty v manželstve

130. Sexuálne spolužitie podľa Božieho plánu

**Keď muž a žena v manžel-
skej prísaha prijímajú od
Krista dar sviatosti man-
želstva, Boh ich svojou mo-
cou spája nerozlučným pu-
tom manželskej lásky.**

**Od tej chvíle sú jeden pre
druhého manželom a man-
želkou. Jediným prameňom
ich lásky je Ježiš, trvalo
prítomný vo sviatosti man-
želstva.**

Kristova prítomnosť spôsobuje, že sexuálne spolužitie manžel-
lov je svätým znamením sviatosti
manželstva, ktorá im dáva účasť
na živote a láske Najsvätejšej Tro-
jice. Len vo sviatosti manželstva
je manželské sexuálne spolužitie
svätým úkonom, ktorý vyjadruje
vzájomnú lásku manžel-
lov.

Zato predmanželské a mimo-
manželské spolužitie, homosexu-
álne správanie, pornografia a aká-
koľvek iná nečistota degraduje člo-
veka na telesnú a zmyslovú úroveň
a svedčí o veľkom egoizme. Hrie-
chy nečistoty zabíjajú lásku, ktorá
sa stáva závislou od sexuálnych
zážitkov, zatiaľ čo človek sa mení
na otroka zlých duchov.

Ježiš svojou láskou uzdravuje
všetky rany srdca, očisťuje a oslo-
boduje z najväčších hriechov a
otroctva. My však musíme po to-
to uzdravení, očistení a oslobode-
ní túžiť a podriaďovať sa Kristovej te-
rapii, ktorá je jedinou komplex-
nou a stopercentne účinnou lieč-
bou. Ježiš je vždy v „pohotovost-
nej službe“.

Prichádzaj teda vždy k nemu so

všetkými svojimi hriechmi, otroc-
tvom a problémami. Najskôr mu
vo sviatosti pokánia vyznaj všet-
ky svoje hriechy a zanedbania.
A keď zakúsiš zázrak odpustenia
hriechov, v rámci zadostučinenia
za spáchané zlo si urob taký den-
ný program, v ktorom bude čas
na každodennú modlitbu ružen-
ca, čítanie Svätého písma, a ak
je to možné, aj na účasť na svä-
tej omši a na poklone Najsvätej-
šej Sviatosti.

Radikálne odstráň zo svojho ži-
vota všetko, čo ťa predtým viedlo
k hriechu. Vytrvalo sa modli a prís-
tupuj k sviatosti pokánia a prijatia
Eucharistie. Takto Ježišovi umož-
níš, aby ťa uzdravoval svojou vše-
mohúcou láskou. Tvoja askéza a
sebazaprenie sú veľmi potrebné v
processe tvojho uzdravenia.

Alícii Lenczewskej to Ježiš vy-

svetlil takto: „Askéza je potrebná,
pretože vedie k správne-
mu rozhodnutiu pre opravdivé hodnoty. Zahŕňa
všetky oblasti života: myšlienky,
city, vôľu, čiže všetky schopnosti
duše, telesné túžby, citový aj biolo-
gický život. Nie je tyraniou, ale roz-
hodnutím pre vyššie dobro vyplývajúce
z lásky. Láska potrebuje skutky,
a keď ich budeme konať, zakúsi-
me radosť a pokoj (Slowo pouc-
zenia 118).

Ježiš ťa pozýva vytrvalo formovať
svoj charakter. Postupne sa máš
stávať slobodným a milujúcim člo-
vekom s čistým srdcom. Ježiš ho-
vorí: „Bezo mňa nemôžete nič uro-
biť“ (Jn 15,5). Preto ťa pozýva, aby
si mu celkom odovzdal/-a seba sa-
mého/samu a svoje zranené srd-
ce, aby mohol uzdraviť, oslobodiť
zo závislosti, očistiť a urobiť schop-
ným milovať.

**Najdôležitejšou úlohou tvojho
života je dozrievať v láske, stá-
vať sa človekom čistého srdca a
kráčať priamou cestou k šťastiu,
k zjednoteniu s Bohom, k nebu.**

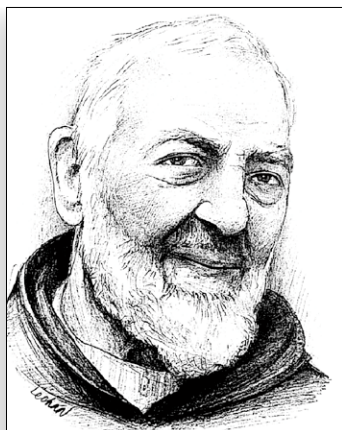
MUDr. Blažej Vaščák

**V týchto dňoch sa náš duchov-
ný otec Marek dožil 45 rokov
svojho života.**

**Svätý Otec František povedal:
"Nikto a nič nemôže zatieniť
svetlo, ktoré dáva Ježiš svo-
jim priateľom."**

**Chceme Vám, náš duchovný
otec, vyprosovať v modlitbách a popriať i cez
Spektrum, aby Ježišovo svetlo vo vás svietilo
aj nám na ceste s Ježišom a za Ježišom. Božiu
priazeň, pomoc a požehnanie na mocný príhovor
našej Matky Márie.**

Stretnutia modlitbovej skupiny Pátra Pia

vo Vítaze

sobota: 23. 2. 2019

„Človek nedosiahne spásu bez modlitby, ani nevyhrá boj bez nej. Je na vás, ako sa rozhodnete.“ (sv. Páter Pio)

Modlitba

Ó, Bože, náš Otec, Ty si útechou a nádejou ľudstva. Daj, aby sme podľa príkladu svätého Pia z Pietrelciny ustavične obnovovali svojho ducha a milovali rozjímanie a modlitbu, aby sa tak náš život stával svedectvom viery v Tvoju dobrotu.

Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Uzmierujme Pána modlitbami! Nech nám nie je lahostajný osud nás i našich rodín, ale aj celého sveta.

Ohlášky

• sobáš 23. februára 2019 vo Vítaze o 14:30 h - **Karol Mihaľ**, syn rodičov Jozefa Mihaľa a Cecílie rod. Galdunovej, narodený v Prešove, bývajúci vo Vítaze a **Jana Iskrová**, dcéra rodičov Štefana Iskru a Moniky rod. Nehylovovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

Stalo sa

• 6. 1. v nedeľu v Ovčí na konci sv. omši zložil sľub náš nový kostolník Štefan Baloga; pri tejto príležitosti sme poďakovali odchádzajúcemu kostolníkovi Michalovi Jenčovi za jeho 30-ročnú službu

• 13. 1. v nedeľu vo Vítaze na konci sv. omši zložil sľub náš nový kostolník Štefan Krokus; pri tejto príležitosti sme poďakovali odchádzajúcemu kostolníkovi Adolfovi Salancimu za jeho osemročnú službu; poďakovali sme tiež aj Veronike Čechovej za jej 35-ročnú službu pri upratovaní kostola

• 18. - 25. 1. 2019 - Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov; pri sv. omšiach sme sa modlili na tento úmysel

• 18. 1. v piatok bolo po sv. omši vo farskom kostole vo Vítaze stretnutie všetkých birmovancov z farnosti

• 19. 1. v sobotu ráno bolo po sv. omši stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. Pátra Pia vo farskom kostole

• 20. 1. - v nedeľu po sv. omšiach bola zbierka pre pastoračiu mládeže ACM/UPC

• 24. 1. - vo štvrtok bola celodenná poklona v našej farnosti

• 2. 2. - Obetovanie Pána (Hromnice) - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša; pri svätých omšiach bolo požehnanie sviec - hromničiek

• 2. 2. - prvé stretnutie Snúbeneckej školy „Vítaz 2019“, ktoré bolo v sobotu večer o 18:00 h na fare v katechetickej miestnosti, kde sa dohodli termíny náuk

• 8. 2. v piatok bolo po sv. omši vo farskom kostole vo Vítaze stretnutie všetkých birmovancov z farnosti

• 10. 2. v nedeľu bol pri sv. omši v Ovčí uvedený do služby mimoriadneho rozdávatela Eucharistie pre našu farnosť Tomáš Lazorík, ktorého poveril touto službou otec arcibiskup dekrétom zo dňa 25. 1. 2019

Stane sa

• 11. 2. v pondelok bude 27. Svetový deň chorých; v tento deň budeme udeľovať pri večernej sv. omši vo Vítaze o 18:00 h sviatosť pomazania chorých

• 13. 2. v stredu bude udelenie sviatosti pomazania chorých v Ovčí pri večernej svätej omši o 17:00 h

• 16. 2. v sobotu bude spoločná krstná náuka o 11:00 h na fare v katechetickej miestnosti

• 22. 2. v piatok bude nočná adorácia vo farskom kostole od 21:00 – 22:00 h

• 23. 2. v sobotu ráno po sv. omši bude stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. Pátra Pia vo farskom kostole

• 6. 3. - Popolcovou stredou začneme 40-dňové pôstne obdobie; v tento deň je prísny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu, je to deň pokánia v celej katolíckej Cirkvi.

• 8. 3. v piatok začnú krížové cesty v pôstnom období: v Ovčí o 16:30 h a vo Vítaze o 18:00 h a po nich budú sv. omše; krížové cesty v nedeľu budú v Ovčí o 13:30 h a vo Vítaze o 14:30 h

• 10. 3. v nedeľu bude po sv. omšiach jarná zbierka na charitu

• 10. 3. v sobotu začíname Deviatnik k sv. Jozefovi, ženíchovi Panny Márie, ktorého slávime 19. marca v pondelok

• 15. 3. v piatok bude nočná adorácia vo farskom kostole od 21:00 – 22:00 h

• 16. 3. v sobotu bude spoločná krstná náuka o 10:00 h na fare v katechetickej miestnosti

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
11. 2.	Pondelok	18:00	vlastný úmysel (pomazanie chorých)		
12. 2.	Utorok	18:00	Za ZBP Žofie Lackovej		
13. 2.	Streda			17:00	za ZBP Boh. rodiny (pom. chorých)
14. 2.	Štvrtok	7:00	† Štefan a Alžbeta Bednárkovci		
15. 2.	Piatok	18:00	† Marta Gondová	17:00	† Juraj Čižmárik (výročná)
16. 2.	Sobota	7:00	vlastný úmysel		
17. 2.	6. nedeľa cez rok - C	7:30	na úmysel Bohuznámej osoby	9:00	za ZBP rodiny Krištofovej
		10:30	70: Valentín Sirovič		
18. 2.	Pondelok				
19. 2.	Utorok	18:00	† Róbert, Anna, Pavol, Jozef a František		
20. 2.	Streda			17:00	† Štefan, Žofia, Jozef a Helena
21. 2.	Štvrtok	7:00	† Mária Blizmanová		
22. 2.	Piatok	18:00	† Valent Sabol (výročná)	17:00	† Andrej, Štefan a Ján
23. 2.	Sobota	7:00	za ZBP Bohuznámej rodiny		
		14:30	sobáš: K. Mihaľ - J. Iskrová		
24. 2.	7. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	9:00	† Roman Halčko
		10:30	50: Anna Bartošová		
25. 2.	Pondelok				
26. 2.	Utorok	18:00	† Valent, Mária, Jozef a Helena		
27. 2.	Streda			17:00	60: Anna Kráľová
28. 2.	Štvrtok	7:00	† Štefan, Anna a Ján		
1. 3.	Piatok	18:00	† Bibiána Kandráčková (výročná)	17:00	60: Mária Kráľová
2. 3.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov ruž. bratstva	17:00	za živých a mŕtvych členov ruž. bratstva
3. 3.	8. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	9:00	60: Marián Baran
		10:30	za ZBP Františka a Márie Martinkovcov		
4. 3.	Pondelok				
5. 3.	Utorok	18:00	† Anna, Ján a Vladimír		
6. 3.	Popolcová	7:00	za ZBP rodín prístrešia „Bolček“	17:00	za ZBP Júlie Stašíkovej
	streda	18:00	za ZBP rodín prístrešia „Andrejkovičová“		
7. 3.	Štvrtok	7:00	† Helena Sabolová		
8. 3.	Piatok	18:00	† Imrich a Mária Novotní	17:00	† Marta Baranová a Mikuláš Kollár
9. 3.	Sobota	7:00	za ZBP Bohuznámej rodiny		
10. 3.	1. pôstna nedeľa rok C	7:30	60: Ján Novotný a za jeho rodinu	9:00	† Branislav Král
		10:30	za farnosť		
11. 3.	Pondelok				
12. 3.	Utorok	18:00	† Helena a Ondrej Ondriovci		
13. 3.	Streda			17:00	† Jozef a Regína Bednárkovci
14. 3.	Štvrtok	7:00	† Ján Majerník		
15. 3.	Piatok	18:00	† František, Ján, Mária a sr. Expedita	17:00	† Veronika, Jozef, Ján a Helena Jenčovci
16. 3.	Sobota	7:00	za ZBP rodín prístrešia „ku Širokému“		
17. 3.	2. pôstna nedeľa rok C	7:30	† Viktor Novotný	9:00	za ZBP Františky Humeňanskej
		10:30	za farnosť		

Podakovanie odchádzajúcemu kostolníkovi Adolfovi Salancimu za 8 rokov služby

**Zloženie slubu nového kostolníka
Štefana Krokusa**

**Podakovanie za 35-ročnú službu
upratovania kostolov
Veronike Čechovej**

